

บทที่ 4

การอ้างถึงด้วยสรรพนาม

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า การอ้างถึงด้วยสรรพนามที่พบในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาญี เขมร อีสาน หรือไทยกลางมีประเภทใดบ้าง และการอ้างถึงด้วยสรรพนามที่พบนั้นในแต่ละภาษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

การศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามนี้ ผู้วิจัยอ้างอิงแนวคิดของฮัลลiday และฮะซาน (Halliday & Hasan: 1976) และ วิภา ฌานวังสะ (Wipah Chanawangsa: 1986) กล่าวไว้ว่า

การอ้างถึงด้วยสรรพนาม หมายถึง การกล่าวถึงสิ่งหนึ่งที่ไม่มีความหมายในตัวเอง เรียกว่า สิ่งอ้างถึง (referent) ด้วยรูปภาษาที่เป็นสรรพนาม ซึ่งการตีความสรรพนามนั้นต้องอ้างอิงความหมายจากรูปภาษาอื่นที่มีความหมายในตัวเอง เรียกว่า รูปที่ถูกแทน (antecedent) ซึ่งการตีความอาจต้องอาศัยบริบททางภาษา หรืออาศัยบริบททางสถานการณ์

ชลธิชา บำรุงรักษ์ (2544) กล่าวว่า บริบทจะช่วยในการตีความการอ้างถึงเพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความ ซึ่งได้แก่

1. บริบททางภาษา หมายถึง รูปภาษาที่ปรากฏร่วมกับรูปภาษาที่แสดงการอ้างถึง อาจปรากฏหน้าหรือหลัง รูปภาษาที่แสดงการอ้างถึง เพื่อช่วยในการตีความว่า รูปภาษาที่แสดงการอ้างถึงนั้น หมายถึงอะไร

2. บริบททางสถานการณ์ หมายถึง บริบทที่ไม่อยู่ในรูปภาษา การตีความต้องอาศัยสถานการณ์ที่รูปภาษานั้นปรากฏ ซึ่งแบ่งได้หลายลักษณะ เช่น

- 2.1 บริบททางกายภาพ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ปรากฏร่วมกับรูปภาษาที่แสดงการอ้างถึง อาจเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารที่เกิดขึ้น

- 2.2 บริบททางความรู้พื้นฐาน หมายถึง ความรู้ภูมิหลังที่ผู้สื่อสารกับผู้รับสารมีส่วนร่วมในเรื่องที่กำลังสื่อสาร

การศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามนี้ ผู้วิจัยพบว่าการพิจารณาความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น บางกรณีต้องอาศัยเฉพาะบริบททางภาษา บางกรณีต้องอาศัยบริบททางสถานการณ์จึงจะตีความได้ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำเกณฑ์การพิจารณาความหมายจากบริบททางภาษาและบริบททางสถานการณ์มาพิจารณาด้วย

ผลการศึกษการอ้างถึงด้วยสรรพนามในภาษาไทยของนักเรียนที่พูดภาษาญีุเอเมรอีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏดังนี้

4.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนามที่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญีุเอเมรอีสานเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา งานเขียนประเภทการบรรยาย การเล่าเรื่อง และการอธิบายของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญีุเอเมรอีสานเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสรรพนาม 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

4.1.1 การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม หมายถึง การใช้บุรุษสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงบุคคลหรือสิ่งที่กล่าวถึงแล้วหรือกำลังจะกล่าวถึง มี 3 ประเภท ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร เช่น ฉัน ดิฉัน ผม ข้าพเจ้า

สรรพนามบุรุษที่ 2 หมายถึง ผู้ฟังหรือผู้รับสาร เช่น คุณ เธอ ท่าน

สรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง ผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา มัน พวกเขา

จากการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญีุเอเมรอีสานเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม ทั้งหมด 786 ครั้ง มี 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 552 ครั้ง และ 2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 234 ครั้ง

4.1.1.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เพื่อกล่าวถึงผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากการศึกษการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญีุเอเมรอีสานเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 552 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏ 492 ครั้ง และ 2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ปรากฏ 60 ครั้ง

ผลการศึกษาพบรูปภาพที่แสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ 5 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “ข้าพเจ้า” “หนู” และ “ดิฉัน” ดังแสดงในตารางที่ 4.1 และรูปภาพที่แสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พบ 1 รูป ได้แก่ “เรา”

ตารางที่ 4.1

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

รูปภาษาแสดง การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
ฉัน	บุคคล	283	57.52
ผม	บุคคล	132	26.82
ข้าพเจ้า	บุคคล	30	6.09
หนู	บุคคล	27	5.48
ดิฉัน	บุคคล	20	4.06
รวม		492	100

ตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดง
การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 492 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่ม
ตัวอย่างใช้รูปภาษา “ฉัน” มากที่สุด จำนวน 283 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.52 ของการปรากฏคำ
สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมาคือ “ผม” พบจำนวน 132 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.82
และ “ดิฉัน” พบน้อยที่สุด 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.06

ตัวอย่างที่ 1

วันเสาร์ฉัน₁อยากขับรถมอเตอร์ไซด์ ฉัน₁ลองชะต้ำดรดดู เครื่องก็ติด ฉัน₁ดีใจมาก

เพราะฉัน₁ไม่เคยทำได้

ก/ กศว /1/1 (2: 30-33)

รูปภาษา “ฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจาก
บริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 2

อนาคตที่ผม₁ใฝ่ฝัน ผม₁อยากเป็นทหาร ผม₁อยากเป็นทหารเพราะว่า ผม₁อยากกู้ชาติ
เพื่อประเทศไทย

ก/ พบค /2/10 (18: 1-3)

รูปภาษา “ผม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจาก
บริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 3

อนาคตที่ข้าพเจ้า ,อยากเป็นนักฟุตบอล เพราะข้าพเจ้า ,ชอบเล่นฟุตบอลมาก

ก/กศว/2/4 (6: 1-2)

รูปภาพ “ข้าพเจ้า ” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 4

อนาคตที่หนู ,อยากเป็นคุณครู เพราะการเป็นครู เป็นสิ่งที่หนู ,คิดที่จะเป็นรักในการสอน

ก/พบค/2/8 (13: 2-3)

รูปภาพ “หนู” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 5

ถ้าดิฉัน ,เป็นครู ดิฉัน ,จะเก็บเงินไว้ซื้อบ้านสักหลัง ซึ่งรถคันหนึ่ง ส่วนเงินที่เหลือก็จะเอาไปฝากธนาคารไว้ เพื่อมีเหตุจำเป็นก็จะได้ใช้เงิน

ก/พบค/2/12 (22: 9-11)

รูปภาพ “ดิฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ดิฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 6

การที่จะเป็นครูจะต้องจบปริญญาถึงจะเป็นครูได้ หรือจะสอบเป็นครูก็ได้ การที่เรา ,ได้กระทำไปเป็นสิ่งที่ดี และเรา ,ก็มีความสุขไปด้วย

ก/กศว/2/1 (1: 18-21)

รูปภาพ “เรา ” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.1.2 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เพื่อกล่าวถึงผู้ที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารกล่าวถึง

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 234 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่

1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 137 ครั้ง และ 2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 97 ครั้ง

ผลการศึกษาพบรูปภาพที่แสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ 8 รูป ได้แก่ “เขา” “นาง” “มัน” “ตน” “เธอ” “ตนเอง” “ตัวเอง” และ “ตัว” ดังแสดงในตารางที่ 4.2 และ

รูปภาษาที่แสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พบ 3 รูป ได้แก่ “เขา” “ท่าน” และ “ตัวเอง” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.2

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่

รูปภาษาแสดง การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	บุคคล	53	38.68
นาง	บุคคล	20	14.59
มัน	นามธรรม	16	11.67
ตน	บุคคล	15	10.94
เธอ	บุคคล	14	10.21
มัน	สัตว์/สิ่งของ	12	8.75
ตนเอง	บุคคล	4	2.91
ตัวเอง	บุคคล	2	1.45
ตัว	สิ่งของ	1	0.72
รวม		137	100

ตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 137 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “เขา” มากที่สุด จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.68 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “นาง” พบจำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.59 และ “ตัว” พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.72

ตัวอย่างที่ 7

หมู่บ้านของฉันมีคนชื่อดังด้วยก็คือ ยอดสนั่น, เขา, เป็นคนดีมาก

ก/กศว /1/1 (1: 15-16)

รูปภาษา “เขา” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง

“ยอดสนั่น” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 8

มีหญิงสาวผู้หนึ่ง, ซึ่งครองรักกับชายผู้หนึ่ง ซึ่งชายผู้นั้นมีฐานะยากจนไม่มีเงินทอง...ชายผู้นั้นจึงนัดเจอหญิงสาวผู้นั้น เพื่อจะบอกว่าให้นาง,หนีไปกับชายผู้นั้น

ก/พบค/3/8 (14: 14-22)

รูปภาพ “นาง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง

“หญิงสาวผู้หนึ่ง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 9

อาชีพที่ดิฉันใฝ่ฝันคือ อาชีพพยาบาล, เพราะการเป็นพยาบาล มัน, เป็นอาชีพที่สุจริต ไม่ทุจริต

ก/นปค/2/15 (29: 1-2)

รูปภาพ “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง

“อาชีพพยาบาล” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 10

ลูกสาวเศรษฐี, เกรงว่า ลูกชายของตน, จะจมน้ำจึงลงไปตาม ส่วนลูกชายของตน, ได้ว่ายน้ำใกล้จะถึงฝั่งแล้ว

ก/พบค/3/12 (22: 39-40)

รูปภาพ “ตน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ลูกสาวเศรษฐี” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 11

แม่ของภูผาชื่ออารี, เธอ ตกใจมาก เธอ บอกลูกว่า ถ้าลูกชน แม่ก็จะตี ถ้าไม่ฟังแม่

ก/กศว/1/1 (1: 9-12)

รูปภาพ “เธอ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แม่ของภูผาชื่ออารี” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 12

พอคลอดได้ไม่กี่วัน มีนกตัวหนึ่งเป็นนกอินทรี, มัน, บินผ่าน มัน, เอาขาหนีบลูกของหญิงสาวผู้นั้นไป

ก/พบค/3/8 (15: 59-60)

รูปภาพ “มัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นกอินทรี” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 13

แต่น้ำลึกมาก ทำให้อาคมจมน้ำไปในทะเล ส่วนบัวแย้ม₁ ก็ว่ายน้ำตะเกียกตะกาย เพื่อไป

เอาลูกของตนเอง₁

ก/นปค/3/3 (6: 61-63)

รูปภาพ “ตนเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บัวแย้ม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 14

เวลาผ่านไปบัวแย้ม₁ คิดว่า คงช่วยอะไรไม่ได้แล้ว เพราะตัวเอง₁ ไม่เหลือใครเลย จึงจมน้ำตาย

ก/นปค/3/3 (6: 64-65)

รูปภาพ “ตัวเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บัวแย้ม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 15

หรือบางบ้านก็จะใช้รถเกี่ยวข้าว ซึ่งรถเกี่ยวข้าวจะเสร็จเร็วกว่าไม่ต้องเอาข้าวไปสีในรถสีข้าวอีก ส่วนฟาง₁ ที่ออกมาเขาก็จะเอาตัว₁ ที่ยังไม่แห้ง บางที่เขาก็จะเอาไปให้วัวให้ควาย

ก/พบค/1/12 (25: 33-36)

รูปภาพ “ตัว” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฟาง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตารางที่ 4.3

แสดงความถี่และค่าร้อยละในการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษ 3 พหูพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	กลุ่มบุคคล	80	82.47
ท่าน	กลุ่มบุคคล	16	16.49
ตัวเอง	กลุ่มบุคคล	1	1.03
รวม		97	100

ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาพที่แสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พบ 3 รูป ได้แก่ “เขา” “ท่าน” และ “ตัวเอง” ปรากฏทั้งหมด 97 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาพ “เขา” มากที่สุด จำนวน 80 ครั้ง คิด

เป็นร้อยละ 82.47 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ทั้งหมด รองลงมา “ท่าน” พบจำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.49 และ “ตัวเอง” พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.03

ตัวอย่างที่ 16

ชาวบ้าน บอกว่า เขา ไม่เคยเห็นคนในครอบครัวนี้ที่บ้านเลย

ก/กศว/3/13 (23: 17)

รูปภาพ “เขา” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชาวบ้าน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 17

ผมจะทำให้ได้ที่สัญญาไว้ แต่ตอนนี้ขอจงตั้งใจเรียนให้เก่ง เพื่อจะมีอนาคตในวันข้างหน้า เพื่อจะดูแลพ่อแม่ ของให้ดีที่สุด เพื่อไม่ให้ท่าน ผิดหวังในตัวผม จะไม่ทำให้ท่าน เสียใจตลอดไป

ก/กศว/2/11 (21: 43-48)

รูปภาพ “ท่าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อแม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 18

ตายายคู่นั้นก็ไปบอกหมู่บ้านว่า พวกเราน่าจะปลูกผักไว้กินเอง ไม่ต้องไปซื้อที่ตลาดเสียเงินเปล่าๆ แล้วชาวบ้านก็เชื่อ ก็เลยปลูกผักกินเอง แล้วชาวบ้าน ก็กินแต่ผักที่ตัวเอง ปลูก

ก/พบค/3/10 (18: 20-24)

รูปภาพ “ตัวเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชาวบ้าน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.2 การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หมายถึง การนำคำนาม เช่น ชื่อเฉพาะ บุคคล ชื่ออาชีพ ชื่อตำแหน่ง เพื่อใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โดยทั่วไป คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แทนคำนาม เช่น เขา เธอ คุณ ดังนั้น เมื่อการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพนาม เป็นการนำคำนาม มาใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า คำนามเหล่านั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หรือทำหน้าที่แทนคำนามที่กล่าวถึง โดยผู้ส่งสาร อาจใช้คำนามนั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม 5 ประเภท ได้แก่ 1) คำเรียกญาติ 2) ชื่อเฉพาะ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม และ 5) ชื่อตำแหน่ง

4.1.2.1 การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ

การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้ในการเรียกญาติพี่น้อง หรือผู้อื่นเพื่อแสดงความสนิทสนม มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาที่แสดงการอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ 12 รูป ได้แก่ “คุณพ่อ/พ่อ” “คุณแม่/แม่” “พี่” “น้อง” “ลูกสาว” “คุณตาคุณยาย” “ตายาย” “พ่อแม่” “ลูก” “บุตร” “สามี” และ “เมีย” ปรากฏทั้งหมด 239 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 19

สิ่งของกระจัดกระจายเต็มบ้านไปหมด แม่ ก็ออกมาจากบ้าน ก็ดำลูก และบอกให้ลูกมาเก็บของให้เรียบร้อย แล้วแม่ สั่งลูกว่า “จัดของกวาดไปให้เรียบร้อยนะ อีกลักพัก แม่จะเดินมาตรวจดู” แล้วลูกก็ทำอย่างที่แม่ สั่งเร็ว *ก/พบค/3/6 (11: 44-49)*

รูปภาษา “แม่” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 20

ผมตื่นเข้ามาผมก็ไปแบกฟางกับน้อง ที่ทุ่งนา ผมจะไปแบกฟางกับน้อง ที่ทุกวันก่อนจะมาโรงเรียน แต่ฝนตกประมาณ 4 โมงเย็น *ก/พบค/1/10 (20: 12-14)*

รูปภาษา “น้อง” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “น้อง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 21

บ้านของยังสร้างไม่เสร็จ เป็นเวลานานแล้ว เพราะแม่พ่อก็ไม่มีเงิน ก็ขอให้พี่ ฝากเงินมาให้ทำบ้านให้เสร็จ พี่ ของฉันว่าจะส่งเงินมาให้ เวลาทำบ้านเสร็จแล้ว ก็พี่ จะซื้อเครื่องเสียงมาไว้ให้ฉันดู *ก/กศว/1/13 (27: 34-39)*

รูปภาษา “พี่” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พี่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.2.2 การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ

การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ หมายถึง การนำชื่อเฉพาะ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาศึกษาการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ ปรากฏทั้งหมด 229 ครั้ง และทำหน้าที่เสมือนเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 22

กาลครั้งหนึ่งมีครอบครัวหนึ่ง พ่อกับแม่ ลูกสาวชื่อบัวแย้ม บัวแย้ม₁ จะช่วยพ่อแม่ทำงาน บัวแย้ม₁ เป็นลูกคนหนึ่งของพ่อแม่ และบัวแย้ม₁ เป็นคนขยัน ก/นปค/3/3 (4: 1-4)
รูปภาษา “บัวแย้ม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บัวแย้ม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 23

ยอดสนั่น₁ ได้มาชกมวยที่บ้านตาจวน ณ สนามโรงเรียนบ้านตาจวน ยอดสนั่น₁ ชกมวยชนะ ก/กศว/1/1 (1: 18-19)
รูปภาษา “ยอดสนั่น” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ยอดสนั่น” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 24

อารี₁ อุ้มภูผาแล้วก็เดินต่อไป อารี₁ ก็เกิดปวดท้องอย่างหนัก ก/กศว/3/1 (1: 29-30)
รูปภาษา “อารี” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “อารี” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.2.3 การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ

การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้เรียกอาชีพ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ 5 รูป ได้แก่ “อาจารย์” “คุณครู/ครู” “นักเรียน” “แม่ค้า” และ “หนุ่มสาวสวน” ปรากฏทั้งหมด 148 ครั้ง และเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 25

ฉันอยากเป็นครู เพราะว่าครู ทำให้นักเรียนเก่ง เวล่านักเรียนดีคือครู ก็ทำไม่ให้นักเรียนดี
ได้

ก/กศว/2/13 (24: 2-4)

รูปภาพ “ครู” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง
“ครู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 26

ผู้ชายคนนั้นก็ไม่ปลูกผักกินเอง ก็ไปซื้อผักที่ตลาด แม่ค้า คนหนึ่งล้างผักไม่สะอาด เพราะ
แม่ค้า ฉีดยาฆ่าแมลง แม่ค้า ก็ล้างไม่สะอาด

ก/พบค/3/10 (18: 26-30)

รูปภาพ “แม่ค้า” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบท
ภาษา อ้างถึง “แม่ค้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 27

วันหนึ่งหนุ่มชาวสวน กำลังเดินไปทำสวนก็ได้พบกับลูกสาวเศรษฐี ...หนุ่มชาวสวน กับลูก
สาวเศรษฐีมองหน้ากัน หนุ่มชาวสวน ก็รู้สึกหลงรักลูกสาวเศรษฐี

ก/พบค/3/12 (21: 1-5)

รูปภาพ “หนุ่มชาวสวน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจาก
บริบทภาษา อ้างถึง “หนุ่มชาวสวน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.2.4 การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม

การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม หมายถึง การนำชื่อนามที่ใช้พูดถึงบุคคล ลักษณะส่วนตัว
รูปพรรณ หรือลักษณะเฉพาะของบุคคลบางประการ เช่น ชูานะทางสังคม เพศ มาใช้เรียกบุคคล
เช่น อ้วน แวน กุ้งแห้ง เศรษฐี หญิงสาว เพื่อทำหน้าที่แทนชื่อนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนาม
บุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยชื่อยานามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่
พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อยานาม 2 รูป ได้แก่ “เศรษฐี” และ “ชาวบ้าน” ปรากฏทั้งหมด
17 ครั้ง และเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 28

ถ้าพ่อกับแม่ เป็นอะไรไป ให้กลับไปที่บ้านของเศรษฐี และบอกกับเศรษฐี ว่า เป็นลูกของ
ลูกเศรษฐี ถ้าไม่เชื่อให้เอาแหวนที่เศรษฐี ให้ไว้ เอาไปให้เศรษฐี ดู

ก/พบค/1/12 (22: 56-59)

รูปภาพ “เศรษฐี” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3, 4 และ 5 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เศรษฐี” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 29

ตอนนี้หมู่บ้านของฉันเริ่มจะทำอะไรทำนา เพราะถึงฤดูทำนา ชาวบ้านของฉัน ก็พากันไปทำอะไรทำนา เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยว ชาวบ้าน ก็พากันไปจ้างรถจ้างคนมาเก็บเกี่ยว

ก/พบค/1/6 (12: 13-14)

รูปภาพ “ชาวบ้าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชาวบ้านของฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.2.5 การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง

การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง หมายถึง การนำคำนามที่ใช้เรียกตำแหน่งหรือยศ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึง ผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาคำการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถิ่นเป็นภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง 2 รูป ได้แก่ “พระเจ้าอยู่หัว” และ “ผู้ใหญ่” ปรากฏทั้งหมด 2 ครั้ง และทำหน้าที่เสมือนเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 30

สาเหตุที่ผมอยากเป็นทหาร เพราะว่าช่วยเหลือคน และไปขจัดคนชั่วให้หมดไปจากแผ่นดินหลวง เชื่อว่าไกรการครองราชย์ครบ 60 ปีของ พระเจ้าอยู่หัว , ผมดูข่าวในทีวีเห็นการยิงกัน ช่ากัน...และขอบอกเพื่อนว่าทุกให้จงตั้งใจเรียน เพื่อถวายแด่ พระเจ้าอยู่หัว , ของเราทั้งประเทศ

ก/กศว/2/11 (20-21: 1-51)

รูปภาพ “พระเจ้าอยู่หัว” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึง “พระเจ้าอยู่หัว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 31

หมู่บ้านของบ้านตาจวนมีร้านค้า 5 ร้านค้า บ้านของผมนั้นอยู่ใกล้บ้าน ผู้ใหญ่ , มีปัญหาอะไรก็จะไปที่บ้าน ผู้ใหญ่ , ทุกคนนั้นจะช่วยเหลือกันและกันเสมอ

ก/กศว/1/11 (23: 31-34)

รูปภาพ “ผู้ใหญ่” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึง “ผู้ใหญ่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบ 5 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 635 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเรียกญาติ 2) ชื่อเฉพาะ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม และ 5) ชื่อตำแหน่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

ประเภทนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. คำเรียกญาติ	239	37.64
2. ชื่อเฉพาะ	229	36.06
3. ชื่ออาชีพ	148	23.31
4. ฉายานาม	17	2.68
5. ชื่อตำแหน่ง	2	0.31
รวม	635	100

ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพนาม ประเภทคำเรียกญาติ มากที่สุด ปรากฏจำนวน 239 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.64 ของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามทั้งหมด รองลงมาคือ ชื่อเฉพาะ จำนวน 229 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.06 และชื่อตำแหน่ง พบน้อยที่สุด จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.31

4.1.3 การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร สรรพนามบุรุษที่ 2 คือผู้ฟังหรือผู้รับสาร หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 คือผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ พบสุญญสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 763 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 352 ครั้ง และ 2) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 411 ครั้ง

4.1.3.1 การอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากการศึกษา พบการอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 352 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

สุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1	ความถี่	ร้อยละ
ประธาน	345	98.01
กรรม	7	1.99
รวม	352	100

ตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งประธานปรากฏมากที่สุด จำนวน 345 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 98.01 ของการปรากฏสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด และสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งกรรม พบจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.99

ตัวอย่างสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 32

พวกเรา จะแบ่งอาหารให้กัน ๐ ไม่มีใครอดอยาก ก/กศว/1/1 (1: 6-7)

“๐” แทน สุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษาอังกฤษอ้างถึง “พวกเรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 33

และพี่ๆ ก็เตรียมตัวกลับกรุงเทพฯ ไปทำงานต่างๆ และผม ก็อยู่เหมือนเดิมตามเคย

๐ อยู่ไป ๐ ชุดแมงกูดจี่กิน ๐ จับปลา ๐ ทำนา เพื่อ ๐ ได้กินข้าว

ก/กศว/1/9 (19: 47-50)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 34

ถ้าฉัน₁ เป็นชาวนา ฉัน₁ ก็คงไม่ต้องทำอะไรมาก เพียงแค่ ๑₁ อยากทำนา ๑₁ อยาก ทดแทนบุญคุณด้วยการทำนา ๑₁ ก็เรียนหนังสือให้จบปริญญา ๑₁ ก็จะทำนาได้อย่าง สะดวก

ก/นปค/2/14 (29: 67-71)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 35

เรา₁ ต้องฝึกงานในด้านครู และที่เรา₁ ศึกษาอยู่ก็จะถามขึ้นว่า เรา₁ อยากจะไปฝึกงานที่ ไหน เป็นเพราะเขาก็จะถาม ๑₁

ก/พบค/2/8 (15: 55-57)

“๑” แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 36

ทหารเขาจะมีแต่ถุงปิดปากแค่นั้น ผม₁ ก็เลยให้แม่ฝากสายสัญญาณมาให้ ๑₁ อีก

ก/พบค/2/10 (19: 39-40)

“๑” แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 37

ฉัน₁ ได้เอาบุญแจ้สำรองไปด้วย เพื่อพ่อจะไม่ให้บุญแจ้ ๑₁ มา

ก/กศว/1/1 (2: 38-39)

“๑” แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.1.3.2 การอ้างถึงด้วยสุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรวพนาม เพื่อกล่าวถึงสรวพนามบุรุษที่ 3 คือผู้ที่กล่าวถึง

จากการศึกษา พบการอ้างถึงด้วยสุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 411 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค การปรากฏ แสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรวพนาม
ทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่

สุญญสรวพนามทำหน้าที่ เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3	ความถี่	ร้อยละ
ประธาน	379	92.21
กรรม	32	7.78
รวม	411	100

ตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วย
สุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งประธานปรากฏมากที่สุด จำนวน 379
ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 92.21 ของการปรากฏสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 3 ทั้งหมด
และสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งกรรม พบจำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อย
ละ 7.78

ตัวอย่างสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 38

เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยว ชาวบ้าน₁ ก็พากันไปจ้างรถ จ้างคนมาเก็บเกี่ยว เมื่อมีการเก็บเกี่ยว
เสร็จ ๑₁ ก็มีการปลูกพริกปลูกผลไม้ไปขายให้พ่อค้าที่ตลาดก/พบค/1/6 (12: 13-15)

“๑” แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้าง
ถึง “ชาวบ้าน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 39

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อว่าชนะชัย₁ ๑₁ เป็นที่หน้าตาดี ๑₁ ขยันขันแข็ง
๑₁ มีความอดทน ๑₁ มีอาชีพทำสวน ทำไร่ ก/พบค/3/5 (8: 1-2)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชนะชัย” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 40

แล้วแม่₁ ก็ถือพริกออกมาด้วย เพราะตอนนั้นแม่₁ จะเอาพริกไปตำ เพื่อ ๑₁ จะทำน้ำพริก
จิ้มน้ำปลา ๑₁ ก็เลยเห็นลูกวิ่งเสียงดังมาก ๑₁ ก็ถือพริกออกมาด้วย ๑₁ ก็ทำให้พริกหก

เต็มหน้าบ้าน

ก/พบค/3/6 (11: 15-20)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุนทรพจน์ทำหน้าที่สรรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 41

เธอก็สิ้นใจตายและวิญญาณของเธอก็ยังจะหาลูกสาวของเธอให้จนได้ ส่วนภรรยา₁ ก็มีคน
มาเห็น ๑₁ ก็เลยเอา ๑₁ ไปเลี้ยงเป็นลูก *ก/กศว/3/1 (2: 61-63)*

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ภรรยา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 42

นางชบาทอง₁ ปวดท้องคลอดลูก นายบุญมาร้องให้คนช่วย ๑₁ แต่ก็ไม่มีใครเข้ามาช่วย ๑₁

กนปค/3/2 (3-4: 32-34)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นางชบาทอง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 43

แม่ของเรดจะจับลูกของเขา₁ ได้แล้ว แต่นกอินทรีก็บินสูงไปอีก จนไล่ตาม ๑₁ ไม่ได้ แม่
ของเรดไปตามจนใกล้อีกครั้ง ในที่สุดก็จับ ๑₁ ไม่ได้อีก จนนกอินทรีคาบ ๑₁ ไปกินอยู่ใน
รัง *กนปค/3/2 (3-4: 32-35)*

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง
“ลูกของเขา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาถูกเป็นภาษาแม่
พบการอ้างถึงด้วยสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 2,184 ครั้ง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึง
ด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วยสุนทร
พจน์ ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7

สรุปการอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาทูกเป็นภาษาแม่

ประเภทการอ้างถึงด้วยสรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1.การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม	786	35.99
2. การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม	763	34.93
3. การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม	635	29.08
รวม	2,184	100

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างใช้การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม มากที่สุด จำนวน 786 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.99 ของการอ้างถึงด้วยสรรพนามทั้งหมด รองลงมาคือ การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม จำนวน 763 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.93 และการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามพบน้อยที่สุด จำนวน 635 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.08

4.2 การอ้างถึงด้วยสรรพนามปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรรพนามในงานเขียนประเภทการบรรยาย การเล่าเรื่อง และการอธิบายของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสรรพนาม 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

4.2.1 การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม หมายถึง การใช้บุรุษสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงบุคคล หรือสิ่งที่กล่าวถึงแล้ว หรือกำลังจะกล่าวถึง มี 3 ประเภท ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร เช่น ฉัน ดิฉัน ผม ข้าพเจ้า

สรรพนามบุรุษที่ 2 หมายถึง ผู้ฟังหรือผู้รับสาร เช่น คุณ เธอ ท่าน

สรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง ผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา มัน พวกเขา

จากการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 1,053 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ (1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 736 ครั้ง และ (2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 317 ครั้ง

4.2.1.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เพื่อกล่าวถึงผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 736 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ (1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 637 ครั้ง และ (2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 99 ครั้ง

ผลการศึกษาพบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ 6 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “หนู” “ดิฉัน” “ข้าพเจ้า” และ “ตนเอง” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.8 และสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พบ 2 รูป ได้แก่ “เรา” และ “พวกฉัน” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.8

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
ฉัน	บุคคล	290	45.52
ผม	บุคคล	134	21.03
หนู	บุคคล	121	18.99
ดิฉัน	บุคคล	66	10.36
ข้าพเจ้า	บุคคล	21	3.29
ตนเอง	บุคคล	5	0.78
รวม		637	100

ตาราง 4.8 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 637 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาพ “ฉัน” มากที่สุด จำนวน 290 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.52 ของการปรากฏสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “ผม” พบจำนวน 134 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.03 และ “ตนเอง” พบน้อยที่สุด จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.78

ตัวอย่างที่ 44

ตอนนั้นแม่ของฉัน ไม่อยู่บ้าน ฉัน ก็ต้องหุงข้าว ล้างจาน *ข/กศว /1/17 (35: 9-10)*
 รูปภาษา “ฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบท
 ภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 45

ถ้าผม จบจากโรงเรียนโพธิ์รังวิทยา ผม จะไม่ลืมโรงเรียนโพธิ์รังวิทยา
ข/ พบค /1/25 (52: 35-36)
 รูปภาษา “ผม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบท
 ภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 46

เมื่อไรถนนเขาจะทำให้เสร็จเร็ว หนู อย่างได้ถนนใหม่มาก จนหนู อยากให้ทุกคนได้เดิน
 ได้สะดวก และรถอีกส่วนหนึ่ง เขาจะได้เดินเหมือนที่หนู ว่าเหมือนกัน
ข/กศว/1/18 (39: 39-41)

รูปภาษา “หนู” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจาก
 บริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 47

ตอนดิฉัน เรียนอยู่ชั้นป.5 ได้มีการจัดการแข่งขันกีฬา กับโรงเรียนอื่น ดิฉัน ก็ได้เข้าเล่น
 กีฬา กับเขาด้วย ดิฉัน เล่นกีฬาประเภทวอลเลย์บอล ฟุตบอล เป็นต้น แต่ดิฉัน ก็ได้เข้า
 ร่วมเล่นกีฬาทุกครั้งที่คุณครูจัดขึ้น ดิฉัน ได้เล่าเรียนวิชาที่คุณครูสอนทุกวิชา
ข/กศว/1/26 (53: 10-14)

รูปภาษา “ดิฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3, 4 และ 5 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณา
 จากบริบทภาษา อ้างถึง “ดิฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 48

อนาคตของข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้า โตขึ้น ข้าพเจ้า อยากจะเป็นพยาบาล เพราะจะได้
 รักษาประชาชน คุณพ่อคุณแม่ของข้าพเจ้า อยากให้ข้าพเจ้า มีอนาคตของตนเอง
ข/กศว/2/26 (53: 1-3)

รูปภาษา “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3, 4 และ 5 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์
 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 49

ดิฉัน₁ จะรักษาอนาคตของตนเอง₁ ให้ดีที่สุดเท่าที่ดิฉันจะทำได้ค่ะ เราต้องรักษาอนาคตของตนเอง₁ ให้ได้

ข/กศว/2/26 (54: 21-22)

รูปภาพ “ตนเอง” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ดิฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตารางที่ 4.9

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เรา	กลุ่มบุคคล	95	95.96
พวกฉัน	กลุ่มบุคคล	4	4.04
รวม		99	100

ตาราง 4.9 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ทั้งหมด 99 ครั้ง พบ 2 รูป ได้แก่ “เรา” และ “พวกฉัน” ผลการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาพ “เรา” มากที่สุด จำนวน 95 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 95.96 ของการปรากฏสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ทั้งหมด รองลงมา “พวกฉัน” พบจำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.04

ตัวอย่างที่ 50

ต้นไม้ช่วยให้เรา₁ ร่มเย็น ต้นไม้เป็นแหล่งอาหารของคน และสัตว์ ต้นไม้ให้ความสดชื่นให้บังแดดแก่เรา₁ ได้ เรา₁ รักต้นไม้ หมู่บ้านของเรา₁ จึงเขียวชอุ่มไม่แห้งแล้ง

ข/กศว/1/21 (44: 29-32)

รูปภาพ “เรา” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 51

โรงเรียนของฉันมีการจัดชุมนุมต่างๆ ...และนักเรียนที่แต่งตัวเป็นระเบียบ และพวกฉัน₁ ก็ได้ไปไหว้ครู และฉันก็ตั้งใจที่เพื่อนได้รับรางวัลต่างๆ และพวกฉัน₁ ก็ได้ช่วยกันทำพาน

ชนปค/1/28 (57: 13-21)

รูปภาพ “พวกฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พวกฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.2.1.2 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เพื่อกล่าวถึงผู้ที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารกล่าวถึง

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 317 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) สรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 216 ครั้ง และ 2) สรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 101 ครั้ง

ผลการศึกษาพบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ 7 รูป ได้แก่ “เขา” “เธอ” “มัน” “นาง” “ตน” “ท่าน” และ “ตัวเอง” ดังแสดงในตารางที่ 4.10 และพบสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ 5 รูป ได้แก่ “เขา” “ท่าน” “พวกเขา” “มัน” และ “ตนเอง” ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.10

แสดงจำนวนคำและค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	บุคคล	166	76.85
เธอ	บุคคล	23	10.64
มัน	นามธรรม	7	3.24
มัน	สัตว์/สิ่งของ	5	2.31
นาง	บุคคล	4	1.85
ตน	บุคคล	4	1.85
ท่าน	บุคคล	4	1.85
มัน	บุคคล	2	0.92
ตัวเอง	บุคคล	1	0.46
รวม		216	100

ตาราง 4.10 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดง การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ทั้งหมด 216 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้ รูปภาษา “เขา” มากที่สุด จำนวน 166 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.85 ของการปรากฏสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “เธอ” พบจำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.64 และ “ตัวเอง” พบ น้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46

ตัวอย่างที่ 52

พอวันเสาร์อาทิตย์ ฉันก็ไปเล่นบ้าง ไม่ไปเล่นบ้าง วันแม่แม่ฉัน , บอกว่า เขา , จะฝากเงิน มาให้ วันที่ 15 แต่เขา , ว่า 15 เงินเดือนออก ก็เลยฝากมาวันที่ 16 ฝากมา 1,500 บาท

ข/กศว /1/17 (36: 27-30)

รูปภาษา “เขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจาก บริบทภาษา อ้างถึง “แม่ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 53

นวลแก้ว , และคำบุญมีลูกชาย 1 คน ลูกชายของเธอ ,น่ารักมาก วันหนึ่งจะจับแมวให้ได้ ลูกชายของเธอ ,จึงนอนคว่ำราบกับพื้น เพื่อก้มจับแมว ข/นปค/3/30 (54: 13-16)

รูปภาษา “เธอ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจาก บริบทภาษา อ้างถึง “นวลแก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 54

ผมอยากเป็นครูนั้น ผมชอบสอนวิชาคอมฯ เพื่อจะได้อยู่ห้องแอร์ , มัน , เย็นดีมาก

ข/พบค/2/25 (51: 9-11)

รูปภาษา “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ห้องแอร์” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 55

ทั้งครูและนักเรียนก็วิ่งขึ้นไปบนอาคารทั้งหมด เพราะกลัวผีบ้า , มาก มัน , มาไม่มาตัว เปล่า มัน , ยังเอาหิน เสียม หรือถ้าหาเสียมไม่เห็น ก็เอาไม้ที่ใหญ่ๆ ถูออกมาด้วย

ข/กศว/1/27 (55: 32-36)

รูปภาษา “มัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจาก บริบทภาษา อ้างถึง “ผีบ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 56

พอตอนเช้า แม่ฉันก็ลุกไปหุงข้าว ทำกับข้าว พอประมาณ 7 โมง พ่อของฉันก็เอาวัว₁ไปมัดให้มัน₁ กินหญ้า บ้านฉันมีวัวทั้งหมด 6 ตัว

ข/กศว/1/17 (35: 18-20)

รูปภาพ “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “วัว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 57

เธออยากจะไปทำบุญกับพ่อแม่ของเธอ และคืนวันนั้นผู้ชายคนนั้นก็ไปหา หญิงสวยคนนั้น₁ และได้พูดจกัันกับพ่อแม่ของนาง₁ จนพ่อแม่ของนาง₁ ยอมตกลงยกลูกสาวคนนั้นให้กับคำบุญ หญิงสาวสวยนั้นชื่อว่า นวลแก้ว

ข/นปค/3/30 (53: 6-10)

รูปภาพ “นาง” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หญิงสวยคนนั้น” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 58

ส่วนแก้วก็เป็นห่วงลูกมากจนเสียใจ และในเวลานั้น หอย₁ ก็เห็นแม่ของตน₁ กำลังจะจมน้ำ

ข/นปค/3/29 (53: 55-56)

รูปภาพ “ตน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หอย” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 59

ครู₁ มีพระคุณกับศิษย์มาก ท่าน₁ นั้นตั้งใจสอนศิษย์ให้ศิษย์ได้รับความรู้

ข/พปค/2/23 (48: 43-44)

รูปภาพ “ท่าน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ครู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 60

แม่₁ วิ่งดูแต่ข้างหลัง จนตัวเอง₁ ตกลงไปในน้ำที่ลึกมากๆ ข/นปค/3/24 (44: 29)

รูปภาพ “ตัวเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตารางที่ 4.11

แสดงความถี่และร้อยละในการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	กลุ่มบุคคล	78	77.23
ท่าน	กลุ่มบุคคล	12	11.88
พวกเขา	กลุ่มบุคคล	5	4.95
มัน	กลุ่มบุคคล	4	3.96
ตนเอง	กลุ่มบุคคล	2	1.98
รวม		101	100

ตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ทั้งหมด 101 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “เขา” มากที่สุด จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 77.23 ของการปรากฏสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ทั้งหมด รองลงมา “ท่าน” พบจำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.88 และ “ตนเอง” พบน้อยที่สุดเพียง 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.98

ตัวอย่างที่ 61

เพื่อน ๆ ที่โรงเรียน, เขา, บอกว่าเขา, ได้กินไก่ทุกวัน บางวันที่แกง บางวันก็ปิ้ง เขา, บอกว่า อร่อยมาก และยังขายไก่ได้อีกด้วย ข/พบค/1/20 (42: 42-45)
รูปภาษา “เขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เพื่อน ๆ ที่โรงเรียน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 62

การที่พ่อแม่, เลี้ยงดูเราว่าจะเติบโตนั้น ท่าน, ต้องเหนื่อยต้องลำบากยากเย็นกว่าจะเลี้ยงลูกจนเติบโตปานนี้แล้ว ลูกทุกคนต้องทดแทนท่าน, ด้วยการตั้งใจเรียนหนังสือ และดูแลท่าน, เหมือนกับท่าน, ที่เคยดูแลเรา ข/พบค/2/23 (48: 37-40)
รูปภาษา “ท่าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อแม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 63

และทันใดนั้น เขา₁ ได้มองเห็น ผู้หญิงคนหนึ่ง₁ ที่งดงามมาก และผู้หญิงคนนั้นก็มองมาสองคนนี้มองกันและกัน และทั้งสองคนนั้นก็เกิดความรักซึ่งกัน ... พวกเขา₁₊₂ ก็ไม่มีวันจะหมดความรักต่อกัน และวันหนึ่ง พวกเขา₁₊₂ ทั้งสองคนริเริ่มความคิดที่จะหนีไปด้วย

ข/พบค/3/22 (41: 4-11)

รูปภาพ “พวกเขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เขา” และ “ผู้หญิงคนหนึ่ง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 64

แต่ฉันสอน พวกเด็กๆ₁ มัน₁ จะไม่เชื่อฟังฉันสอน ก็เลยโดนตี มัน₁ ก็ไม่เชื่ออีก

ข/กศว/2/17 (35: 2-31)

รูปภาพ “มัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พวกเด็กๆ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 65

พ่อแม่จะบอกว่าจะให้เงินแค่ 100 บาท แต่ถ้าสอบไม่ได้โดยพ่อแม่ตามต้องการของพ่อแม่ จะไม่ให้ แต่หนูสอบได้อย่างที่ พ่อแม่₁ คิดไว้ว่าจะให้ลูกของ ตนเอง₁ สอบได้คะแนนเยอะๆ

ข/กศว/2/18 (38: 64-66)

รูปภาพ “ตนเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อแม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.2.2 การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หมายถึง การนำคำนาม เช่น ชื่อเฉพาะ บุคคล ชื่ออาชีพ ชื่อตำแหน่ง เพื่อใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โดยทั่วไป คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แทนคำนาม เช่น เขา เธอ คุณ ดังนั้น เมื่อการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม เป็นการนำคำนาม มาใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า คำนามเหล่านั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หรือทำหน้าที่แทนคำนามที่กล่าวถึง โดยผู้ส่งสาร อาจใช้คำนามนั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึง ผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม 4 ประเภท ได้แก่ 1) ชื่อเฉพาะ 2) คำเรียกญาติ 3) ชื่ออาชีพ และ 4) ฉายานาม

4.2.2.1 การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ

การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ หมายถึง การนำชื่อเฉพาะ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ ปรากฏทั้งหมด 354 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 66

มีผู้ชายคนหนึ่งชื่อว่านาย และมีผู้หญิงหนึ่งชื่อว่าหญิง วันหนึ่งหญิง₁ ไปทำบุญที่วัด และในขนาดนั้นหญิง₁ ได้พบกับนาย และหลงรักกันในขนาดนั้น แต่พ่อแม่ของหญิง₁ ไม่ยอมให้หญิง₁ ไปรักกับนาย

ข/นปค/3/19 (35: 1-6)

รูปภาษา “หญิง” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หญิง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 67

ลูกของตองและจ้ง₁ ชื่อนาจ ตอนนี้นาจอายุ 6 ขวบ แล้ว จ้ง₁ ก็ตั้งท้องอีกครั้ง จ้ง₁ ตั้งทำงานหนัก

ข/พปค/3/20 (37: 20-24)

รูปภาษา “จ้ง” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “จ้ง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 68

เอกกับขวัญ₁ ก็ได้ตั้งชื่อว่ากล้า และหลายปีที่ผ่านมาไป ขวัญ₁ ก็ได้ตั้งท้อง และอยู่มาวันหนึ่ง ขวัญ₁ และเอก และกล้าได้ไปหาของป่าเหมือนทุกวัน

ข/กศว/3/21 (39: 23-25)

รูปภาษา “ขวัญ” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ขวัญ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.2.2.2 การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ

การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้ในการเรียกญาติพี่น้อง หรือผู้อื่นเพื่อแสดงความสนิทสนม มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ 14 รูป ได้แก่ “คุณพ่อ/พ่อ” “คุณแม่/แม่” “พี่”

“น้อง” “ลูก” “ยาย” “ตา” “ตายาย” “สามี่” “ภรรยา” “ปู่ย่า” “ผัว” “ลูกชาย” และ “ลูกน้อย” ปรากฏทั้งหมด 225 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 69

ยาย₁ ของฉันอายุ 71 ปี ฉันยังไม่ปฏิบัติหลานที่ดีของ ยาย₁ ยาย₁ เสียก่อน

ข/กศว/1/27 (56: 60-61)

รูปภาษา “ยาย” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ยาย” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 70

บัวแก้วกับ ลูกชาย₁ ก็ร้องไห้ บัวแก้วกับ ลูก ก็พากันเดินไป เพื่อว่าจะมีเรือมา แต่ขณะนั้น ลูกชาย₁ ก็ได้ตกน้ำ

ข/กศว/3/17 (31: 29-31)

รูปภาษา “ลูกชาย” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ลูกชาย” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 71

พอเวลากลับบ้านเป็นวันเสาร์ อาทิตย์ น้องของฉัน₁ ชอบพาฉันไปเล่นเป็นครู เพราะว่าฉันชอบมากเล่นเป็นครูมาก น้อง₁ พาเพื่อนของ น้อง₁ มาเล่นด้วย ส่วนฉันก็พาเพื่อนมาสองคน รวมกับฉันก็เป็นสามคนพอดี พวกฉันได้เป็นครูทั้งสามคน และส่วนน้องๆ ก็ได้เป็นนักเรียน

ข/กศว/2/17 (35: 40-46)

รูปภาษา “น้อง” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “น้องของฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.2.2.3 การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ

การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้เรียกอาชีพต่างๆ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ 7 รูป ได้แก่ “ส.ส.” “ทหาร” “คุณครู/ครู” “นักเรียน” “อาจารย์” “คุณหมอ/หมอ” และ “พยาบาล” ปรากฏทั้งหมด 158 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 72

ในเวลา 12 โมงกว่าคุณครูก็ให้นักเรียนไปรับประทานอาหาร เสร็จคุณครูก็ให้นักเรียนพัก

ตามสบาย

ข/พบค/1/16 (34: 48-49)

รูปภาพ “คุณครู” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากรูปภาพ

อ้างถึง “คุณครู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 73

พ่อแม่ไม่สบายก็จะช่วยหายาที่พยาบาลจัดไว้ เวลาคนไปหาพยาบาลก็จะชั่งน้ำหนัก

แล้วยื่นบัตรทอง เสร็จก็เดินไปหาพยาบาล แล้วพยาบาลก็จะวัดความดันของพ่อแม่ หรือ

ปฎิบัติตาม

ข/ นปค /2/28 (58: 34-38)

รูปภาพ “พยาบาล” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจาก

บริบทภาพ อ้างถึง “พยาบาล” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 74

เนื่องใน อ.ต.ต. เขาจะขออะไรจาก ส.ส. มากมาย ผู้ใหญ่บ้านเขาก็จะขอจากส.ส. 1

เหมือนกัน

ข/กศว/1/18 (37: 4-5)

รูปภาพ “ส.ส.” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากรูปภาพ อ้าง

ถึง “ส.ส.” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.2.2.4 การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม

การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม หมายถึง การนำคำนามที่ใช้พูดถึงบุคคล ลักษณะส่วนตัว รูปพรรณ หรือลักษณะเฉพาะของบุคคลบางประการ เช่น ฐานะทางสังคม เพศ มาใช้เรียกบุคคล เช่น อ้วน แว่น กิ่งแห้ง เศรษฐี หญิงสาว เพื่อทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนาม บุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยชื่อยานามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อยานาม 4 รูป ได้แก่ “ผีบ้า” “เศรษฐี” “ชายหนุ่ม” และ “หญิงสาว” ปรากฏทั้งหมด 25 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 75

มีเศรษฐีคนหนึ่ง พาครอบครัวไปทำบุญที่วัด เศรษฐีผู้นั้นมีลูกสาวอยู่คนหนึ่ง ซึ่งสวยมาก

..ชายผู้นั้นจึงไปขอแต่งงานกับลูกสาวเศรษฐี แต่เศรษฐีไม่ยอม

ข/ พบค /3/16 (29: 5-13)

รูปภาพ “เศรษฐี” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เศรษฐีคนหนึ่ง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 76

ตอนฉันอยู่ประถม ตอนเวลาประมาณเที่ยงๆ ผีบ้า₁ ก็จะมาที่โรงเรียน ตอนนั้นคุณครู และนักเรียนตกใจมาก ครูก็ได้ให้นักเรียนขึ้นไปบนอาคาร ...เพราะกลัวผีบ้า₁ มาก

ข/กศว/1/27 (55: 29-33)

รูปภาพ “ผีบ้า” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผีบ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 77

ชายหนุ่มคนหนึ่ง₁ กำลังจะเดินไปทำนา ก็พบครอบครัวหนึ่งกำลังจะไปทำบุญที่วัด ชายหนุ่ม₁ ก็เดินสวนทางกับครอบครัวหนึ่ง ชายหนุ่ม₁ คนนั้นกำลังจะเดินทางไปทำนาที่นา

ข/ กศว /3/26 (47: 2-4)

รูปภาพ “ชายหนุ่ม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชายหนุ่มคนหนึ่ง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบ 4 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 762 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเรียกญาติ 2) ชื่อเฉพาะ 3) ชื่ออาชีพ และ 4) ฉายานาม 5) ชื่อตำแหน่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12

สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

ประเภทนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. ชื่อเฉพาะ	354	46.46
2. คำเรียกญาติ	225	29.53
3. ชื่ออาชีพ	158	20.73
4. ฉายานาม	25	3.28
รวม	762	100

ตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามประเภทชื่อเฉพาะ มากที่สุด จำนวน 354 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.46 ของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามทั้งหมด รองลงมาคือ คำเรียกญาติ จำนวน 225 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.53 และชานาม พบน้อยที่สุด จำนวน 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.28

4.2.3 การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร สรรพนามบุรุษที่ 2 คือผู้ฟังหรือผู้รับสาร หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 คือผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษากการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ พบสุญญสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 308 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 178 ครั้ง และ 2) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 130 ครั้ง

4.2.3.1 การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

ผลการศึกษา พบสุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 178 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค ดังแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13

แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละในการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ประธาน	167	93.82
กรรม	11	6.18
รวม	178	100

ตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามทำหน้าที่สรรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งประธานมากที่สุด จำนวน 167 ครั้ง

คิดเป็นร้อยละ 93.82 ของการปรากฏสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด และสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งกรรม พบจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.18

ตัวอย่างสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 78

ฉันถามแม่ว่าฉันขอ 500 ได้ไหม แม่บอกว่าไม่ได้ ฉัน ว่าทำไม ถ้า ๑ ไม่ช่วยแม่ทำงานบ้าน เช่น หุงข้าว ล้างจาน ทำกับข้าว แม่ฉันก็เลยพูดว่า ถ้า ๑ ชยันมาก ก็จะให้ 500 บาท

ข/กศว/1/17 (36: 31-37)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 79

อนาคต ๑ อยากเป็นครู และ ๑ อยากเรียนได้สูงๆ ค่ะ และ ๑ อยากเป็นทุกอย่าง ข้าพเจ้า ๑ อยากเรียนได้สูงๆ ๑ ๑ อยากเรียนแล้ว ๑ ได้ทำงานสูง และถ้า ๑ ทำได้เงินแล้ว ๑ จะได้มาสอนนักเรียน *ข/กศว/2/18 (36: 1-6)*

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏตามมาทีหลัง และ “๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 4, 5, 6 และ 7 แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 80

ถ้า ผม ๑ เรียนจบแล้ว ผม ๑ จะมาสอนนักเรียนโรงเรียนแห่งนี้ และ ๑ ๑ จะตั้งใจสอนเด็กให้ดีที่สุด *ข/พบค/2/25 (53: 67-69)*

“๑” แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 81

เวลาเจ็บป่วย เรา ๑ ไปสถานีนามัย หรือโรงพยาบาลให้หมอ และพยาบาลช่วยรักษา ๑

ข/กศว/1/21 (43: 15-17)

“๑” แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 82

พ่อแม่บอกหนูว่า หนูต้องสอบได้ที่ 1 พ่อบอกอว่า ถ้าสอบได้ที่ 1 พ่อแม่จะให้เงิน อ เลย 500 บาท ข/กศว/2/18 (38: 58-60)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนัขจรรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 83

ผม อยากรับใช้ประเทศชาติ และถ้าผม รับข้าราชการทหารเรือแล้ว ถ้าเขามีเงินเดือนให้ อ ข/นปค/2/24 (49: 21-23)

“อ” แทน สุนัขจรรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.2.3.2 การอ้างถึงด้วยสุนัขจรรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรพนามบุรุษที่ 3 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

ผลการศึกษา พบสุนัขจรรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 130 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14

แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละในการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุนัขจรรพนาม ทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

สุนัขจรรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ประธาน	120	92.30
กรรม	10	7.70
รวม	130	100

ตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสุนัขจรรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งประธานมากที่สุด จำนวน 120 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 92.30 ของการปรากฏสุนัขจรรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ทั้งหมด และพบสุนัขจรรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งกรรม พบจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.70

ตัวอย่างสัญญาสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 84

อาจารย์ยังสอนให้นักเรียน₁ ทุกคนมีน้ำใจ และ ๑₁ กลับไปถึงบ้าน ๑₁ ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ข/พบค/1/25 (51: 23-24)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สัญญาสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นักเรียน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 85

มัน₁ มาไม่มาตัวเปล่า มัน₁ ยังเอาหิน เสียม หรือถ้า ๑₁ หาเสียมไม่เห็น ๑₁ ก็เอาไม้ที่ใหญ่ๆ ถือมาด้วย ข/กศว/1/27 (55: 34-36)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สัญญาสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “มัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 86

และหลายปีผ่าน แม่และพ่อก็บอกล้าว่าจะให้กล้าแต่งงาน เอก₁ เสียใจมาก และก็ ๑₁ ไม่อยากทำให้แม่และพ่อเสียใจ ข/กศว/3/21 (40: 72-74)

“๑” แทน สัญญาสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เอก” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสัญญาสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 87

ตายายก็ดีใจที่แก้ว₁ ได้มีผู้ชายดีๆ มาขอ ๑₁ แต่งงาน ส่วนยายก็เสียใจมาก ไม่อยากให้แก้วไป อยู่ที่ไหน เพราะเป็นห่วง ๑₁ ข/นปค/3/29 (52: 12-15)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สัญญาสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 88

บัวแก้วกับพ่อบุญ แม่ศรีพากันไปวัด พอเดินได้ครึ่งทางก็เจอพี่คราว₁ กลางทาง พ่อของแก้วมอง ๑₁ ด้วยความเกลียดชัง ข/กศว/3/17 (30: 2-4)

“๑” แทน สัญญาสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พี่คราว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 89

คุณครูยังสอนให้นักเรียน รู้จักคุณธรรม และให้ อ ไปทำบุญที่วัด เพื่อ อ ได้รู้จัก
วัฒนธรรมของไทย ข/นปค/2/19 (40: 44-46)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนัขจรรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นักเรียน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษา
แม่พบการอ้างถึงด้วยสรพนาม ปรากฏทั้งหมด 2,123 ครั้ง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้าง
ถึงด้วยบุรุษสรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วย
สุนัขจรรพนาม ดังแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15

สรุปการอ้างถึงด้วยสรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่

ประเภทการอ้างถึงด้วยสรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. การอ้างถึงด้วยบุรุษสรพนาม	1,053	49.60
2. การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรพนาม	762	35.89
3. การอ้างถึงด้วยสุนัขจรรพนาม	308	14.51
รวม	2,123	100

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ใช้การอ้าง
ถึงด้วยสรพนาม ปรากฏทั้งหมด 2,123 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้การอ้างถึงด้วย
บุรุษสรพนาม มากที่สุด จำนวน 1,053 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.60 ของการอ้างถึงด้วยสรพนาม
ทั้งหมด รองลงมาคือ การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรพนาม จำนวน 762 ครั้ง คิดเป็นร้อย
ละ 35.89 และการอ้างถึงด้วยสุนัขจรรพนาม จำนวน 308 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.51

4.3 การอ้างถึงด้วยสรพนามที่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรพนามในงานเขียนประเภทการบรรยาย การเล่า
เรื่อง และการอธิบายของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสรพ

นาม 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

4.3.1 การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม หมายถึง การใช้บุรุษสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงบุคคลหรือสิ่งที่กล่าวถึงหรือกำลังจะกล่าวถึง มี 3 ประเภท ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร เช่น ฉัน ดิฉัน ผม ข้าพเจ้า

สรรพนามบุรุษที่ 2 หมายถึง ผู้ฟังหรือผู้รับสาร เช่น คุณ เธอ ท่าน

สรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง ผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา มัน พวกเขา

จากการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่พบการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 785 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ (1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 506 ครั้ง และ (2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3

4.3.1.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เพื่ออ้างถึงผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 506 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ (1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 433 ครั้ง และ (2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 73 ครั้ง

ผลการศึกษาพบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ 7 รูป ได้แก่ “ผม” “ฉัน” “หนู” “ดิฉัน” “ข้าพเจ้า” “ตัวเอง” และ “ตนเอง” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.15 และพบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ 3 รูป ได้แก่ ครั้ง ได้แก่ “เรา” “พวกเรา” และ “พวกผม” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
ผม	บุคคล	251	57.97
หนู	บุคคล	81	18.71
ฉัน	บุคคล	73	16.85
ดิฉัน	บุคคล	16	3.69
ข้าพเจ้า	บุคคล	9	2.08
ตัวเอง	บุคคล	2	0.46
ตนเอง	บุคคล	1	0.23
รวม		433	100

ตาราง 4.16 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษา
แสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 433 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า
กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “ผม” มากที่สุด จำนวน 251 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.97 ของการปรากฏ
คำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “หนู” พบจำนวน 81 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.71
และ “ตนเอง” พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.23

ตัวอย่างที่ 90

ผม₁ เรียนอยู่โรงเรียนกุฎขจรศิริวิทย์ ตอนผม₁ อายุ 10 ปี ผม₁ อยู่โรงเรียนบ้านโพง

ทอ/ กศว /2/31 (63: 18-20)

รูปภาษา “ผม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจาก
บริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 91

การศึกษาเรียนรู้วิชาต่างๆ นอกจากจะต้องรู้จักคอมพิวเตอร์ หนู₁ ก็ควรจะเรียนรู้ และทำ
ความเข้าใจคอมพิวเตอร์ และชนิดอื่นๆ ด้วย ซึ่งแม้หนู₁ อาจจะยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้
ประโยชน์ในตอนนี้อยู่ แต่ก็ควรศึกษาทำความเข้าใจไว้บ้าง ทอ/ นปค /1/33 (66: 26-29)

รูปภาพา “หนู” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษาอ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 92

ฉัน รักโรงเรียน รักคุณครู รักเพื่อนๆ และธรรมชาติ โรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนในความรู้สึกของฉัน, ฉัน, ชอบและรักอยากที่จักอยู่โรงเรียนแห่งนี้นานๆ ตลอดไป

ทอ/นปค/1/35 (70: 19-21)

รูปภาพา “ฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 93

แต่ก่อนดิฉัน อยากเป็นครูบ้าง เป็นหมอบ้าง แต่พอก็บอกว่าอย่างดิฉัน เป็นพวกนี้ไม่ได้หรอก เพราะดิฉัน ไม่ใช่คนอ่อนโยน

ทอ/กศว/2/37 (74: 13-15)

รูปภาพา “ดิฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ดิฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 94

ผมจะมีตำรวจ อยู่ที่ไพรบึง 120 คน ผมอยู่จบ ต. ไพรบึง อ. ไพรบึง จ. ศรีสะเกษ 33180 ศาสนามีพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ ข้าพเจ้า อยากเป็นตำรวจ ข้าพเจ้า อยู่บ้านนอก

ทอ/กศว/2/31 (64: 34-38)

รูปภาพา “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 95

และอยากเป็นหมอ เพราะว่า เคยไปหาหมอ แล้วหมอพูดไม่ดี ถ้าตัวเอง ได้เป็นหมอ จะพูดดี ๆ กับคนไข้ และถ้าตัวเอง ได้เป็นหมอ จะได้ว่ารู้ว่สิ่งไหนที่กินแล้วเป็นโรคจะได้หลีกเลี่ยง และถ้าตัวเอง ได้เป็นหมอ จะได้แต่งชุดสวยๆ

ทอ/พปค/2/45 (89: 31-39)

รูปภาพา “ตัวเอง” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ตัวเอง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 96

ถ้าอยากเป็นครู มันสอบเข้ายากมากที่อยากเป็นครู มันก็บางทีสอบแล้ว ก็ไม่ได้สอบบ้าน ตนเอง เพราะว่ามันไกลจากตนเอง ที่อยู่บ้าน

ทอ/พปค/2/40 (79: 3-6)

รูปภาษา “ตนเอง” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ตนเอง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตารางที่ 4.17

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เรา	กลุ่มบุคคล	69	94.52
พวกเรา	กลุ่มบุคคล	3	4.11
พวกผม	กลุ่มบุคคล	1	1.37
รวม		73	100

ตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ทั้งหมด 73 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “เรา” มากที่สุด จำนวน 69 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.52 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ทั้งหมด รองลงมา “พวกเรา” พบจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.11 และ “พวกผม” พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.37

ตัวอย่างที่ 97

ถ้าเรา ,อยากใหโรงเรียนเรา , สะอาด เรา , ต้องเก็บขยะ และไม่ทิ้งขยะ ถ้าเรา ,ทิ้งขยะก็อาจจะทำให้โรงเรียนเรา ,สกปรกไม่น่าอยู่ ทอ/กศว/1/37 (72: 21-23)

รูปภาษา “เรา” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3, 4 และ 5 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 98

และหมู่บ้านของฉันยังมีคนมาทอดกฐินอยู่บ่อยครั้ง คือคุณพ่อเล็ก ทำไมพวกเรา ,ถึงเรียกท่านว่าพ่อ ก็คือท่านมีบุญคุณต่อพวกเรา , และพวกเยาวชนของบ้านโพง

ทอ/พบค/1/45 (87: 31-34)

รูปภาษา “พวกเรา” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พวกเรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 99

ที่วัดมีการสร้างโบสถ์ใหม่ หมู่บ้านพวกผม ,ไม่มีศาลากลางหมู่บ้าน...หมู่บ้านผมมี
คนทำงานราชการอยู่ 8 คริวเรือน หมู่บ้านพวกผม ,ไม่ค่อยมีการทะเลาะวิวาทกันมากนัก
ส่วนมากจะเป็นเด็กที่ทะเลาะวิวาทกัน ทอ/กศว/1/38 (75: 38-51)

รูปภาษา “พวกผม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พิจารณาจาก
บริบทภาษา อ้างถึง “พวกผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.3.1.2 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เพื่อกล่าวถึงผู้
ที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารกล่าวถึง

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสาน
เป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 279 ครั้ง พบ 2 ประเภท
ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 219 ครั้ง และ 2) การอ้างถึง
ด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 60 ครั้ง

ผลการศึกษา พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ 7 รูป ได้แก่
“เขา” “เธอ” “นาง” “มัน” “ท่าน” “ตน” และ “ตนเอง” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.18 และพบรูป
ภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ 4 รูป ได้แก่ “เขา” “พวกเขา” “ท่าน” และ
“ตัวเอง” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.18

แสดงจำนวนคำและคำร้อยละในการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	บุคคล	131	59.82
เธอ	บุคคล	53	24.20
นาง	บุคคล	8	3.66
มัน	บุคคล	8	3.66
ท่าน	บุคคล	7	3.19
มัน	นามธรรม	5	2.28
มัน	สัตว์/สิ่งของ	3	1.37
ตน	บุคคล	3	1.37
ตนเอง	บุคคล	1	0.45
รวม		219	100

ตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 219 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “เขา” มากที่สุด จำนวน 131 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.82 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “เธอ” พบจำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.20 และ “ตนเอง” พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.45

ตัวอย่างที่ 100

ผมเห็นตำรวจ₁ เขา₁ จับโจร ผมอยากจับโจรเหมือนเขา₁ ทอ/พบค /2/34 (69: 44-45)
รูปภาษา “เขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ตำรวจ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 101

ส่วนแม่ของกลาง₁ ก็ได้ไหลไปติดที่กิ่งไม้ แล้วแม่ของเขารู้สึกตัว แล้วตามหาลูกของเธอ₁ ทั้งสองคน และแม่ของกลางก็เดินไป จนไปเห็นซากลูกของเธอ₁ อีกคนหนึ่งซึ่งเหยี่ยวจับไปกิน

ทอ/พบค/3/36 (62: 26-31)

รูปภาพา “เธอ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แม่ของกลาง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 102

นายชาเป็นชาวสวน ซึ่งกำลังจะเดินไปทำงาน ได้เห็นครอบครัวครอบครัวหนึ่งซึ่งมีลูกสาวที่สวยมาก , จึงเกิดความชอบหลงใหล พอผ่านไปไม่นานก็คิดว่าไปพานาง , นี่หนีมาอยู่กับเราดีกว่า นายชาจึงพานาง , หนีออกจากบ้าน ทอ/กศว/3/37 (62: 1-5)

รูปภาพา “นาง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ลูกสาวที่สวยมาก” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 103

ผมอยากเป็นตำรวจ , ก็เพราะตำรวจ มัน , คงจะไม่ค่อยยาก เป็นตำรวจได้แต่งตัวเท่ๆ มียศ ทอ/พบค/2/34 (70: 48-50)

รูปภาพา “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ตำรวจ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 104

และหมู่บ้านของฉันยังมีคนมาทอดกฐินอยู่บ่อยครั้ง คือคุณพ่อเล็ก , ทำไมพวกเราถึงเรียกท่าน 1 ว่าพ่อ ก็คือท่าน , มีบุญคุณต่อพวกเรา และพวกเขาชวนของบ้านโพ

ทอ/พบค/1/45 (87: 31-34)

รูปภาพา “ท่าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “คุณพ่อเล็ก” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 105

อย่างเช่น เด็กที่ถูกสึนามิถล่มเข้า ก็มีแผลที่ร่างกายและแผลใจที่ช่วยเยียวยาความเจ็บที่เขา มี ก็คือ เขาเคยมีความสุขกับพ่อกับแม่ และเขาเคยมีพร้อมตั้งหลายอย่าง , แต่เขาก็ได้เสียมัน , ไปกับคลื่นคลื่นหนึ่งที่ใหญ่มโหฬาร ทอ/พบค/2/45 (88: 21-25)

รูปภาพา “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เคยมีความสุขกับพ่อกับแม่และเคยมีพร้อมตั้งหลายอย่าง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 106

และบ้านผมได้เลี้ยงแมว , ไว้ 1 ตัว ตอนนั้นมัน , โต ทอ/กศว/1/41 (55: 32)

รูปภาพา “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แมว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 107

บัว₁ เสียใจมาก ระวังอารมณ์ไม่อยู่ และคลุ้มคลั่งจึงตัดสินใจเด็ดขาดว่าตน₁ ขอตายดีกว่า
อยู่คนเดียว ทอ/นปค/3/35 (61: 44-47)

รูปภาพ “ตน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บัว” ที่
ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 108

แดงว่ายน้ำไม่เป็นจึงจมน้ำตาย ส่วนบัวแยม₁ ที่ว่ายน้ำเป็นไม่ยอมมาช่วยลูกตนเอง₁

ทอ/นปค/3/33 (58: 35-37)

รูปภาพ “ตนเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บัว
แยม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตารางที่ 4.19

แสดงจำนวนคำและค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	กลุ่มบุคคล	37	61.67
พวกเขา	กลุ่มบุคคล	13	21.67
ท่าน	กลุ่มบุคคล	6	10
ตัวเอง	กลุ่มบุคคล	4	6.66
รวม		60	100

ตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาพแสดง
การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 60 ครั้ง ผลการศึกษพบว่า กลุ่ม
ตัวอย่างใช้รูปภาพ “เขา” มากที่สุด จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 61.67 ของการปรากฏคำ
สรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ทั้งหมด รองลงมา “พวกเขา” พบจำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
21.67 และ “ตัวเอง” พบน้อยที่สุดเพียง 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.66

ตัวอย่างที่ 109

และสองแม่ลูก₁ ได้ร้องไห้ และเขา₁ ได้เดินทางมาเห็นแม่น้ำ และเขา₁ ได้ล้มตกลงในแม่น้ำ

ทอ/กศว/3/41 (70: 30-32)

รูปภาพ “เขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สองแม่ลูก” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 110

มาวันหนึ่งตอนกลางดึก พ่อแม่ของบัวแย้ม₁ จึงแอบดู พวกเขา₁ ได้พบกับชายหนุ่ม และบัวแย้มพากันแอบไปนอนค้างที่บ้านอาธาร

ทอ/นปค/3/33 (58: 15-16)

รูปภาพ “พวกเขา” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อแม่ของบัวแย้ม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 111

พ่อแม่₁ บอกอะไรก็ให้เชื่อ และอย่าเถียงท่าน₁ เพราะท่าน₁ ตักเตือนด้วยความหวังดี

ถ้าท่าน₁ ดูเราก็อยาไปพูดลับหลัง เพราะท่าน₁ ด่าเราด้วยความหวังดี

ทอ/กศว/3/43 (73: 42-46)

รูปภาพ “ท่าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อแม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 112

ตอนค่ำ ตาและยาย₁ ก็รู้สึกว่ทำไมลูกของเราไม่ลงมาทานข้าว ตาและยายสงสัยก็ขึ้นมาบ้าน ไม่มีลูกของตัวเอง₁ อยู่แล้ว

ทอ/พปค/2/23 (57: 8-10)

รูปภาพ “ตัวเอง” เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ตาและยาย” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.3.2 การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หมายถึง การนำคำนาม เช่น ชื่อเฉพาะ บุคคล ชื่ออาชีพ ชื่อตำแหน่ง เพื่อใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โดยทั่วไป คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แทนคำนาม เช่น เขา เธอ คุณ ดังนั้น เมื่อการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพนาม เป็นการนำคำนาม มาใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า คำนามเหล่านั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หรือทำหน้าที่แทนคำนามที่กล่าวถึง โดยผู้ส่งสาร อาจใช้คำนามนั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม 5 ประเภท ได้แก่ 1) คำเรียกญาติ 2) ชื่อเฉพาะ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม และ 5) ชื่อตำแหน่ง

4.3.2.1 การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ

การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้ในการเรียกญาติพี่น้อง หรือผู้อื่นเพื่อแสดงความสนิทสนม มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาการอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ 15 รูป ได้แก่ “พ่อ” “แม่” “น้อง” “ป้า” “ลุง” “คุณพ่อคุณแม่” “พ่อแม่” “สามี” “ภรรยา” “ลูก” “ลูกชาย” “บุตร” “ตา” “ยาย” และ “ตาและยาย” ปรากฏทั้งหมด 211 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 113

ดิฉันมีลุง₁ เป็นตำรวจอยู่หลายคน แต่ไม่ใช่ลุงแท้เป็นเพื่อนของพ่อ ลุง₁ เขาเป็นคนที่คิดอะไรได้เร็วมาก เพราะความคล่องแคล่วในสมอง และสายตาของเขา

ทอ/กศว/2/37 (74: 26-30)

รูปภาพ “ลุง” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ลุง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 114

นายกร₁ ได้รับวิ่งไปกินน้ำ พอไปถึงดินก็ถล่มลง นายกร₁ ก็ตกน้ำ นางมะลิก็ไปช่วยลูก₁

ทอ/นปค/3/44 (74: 35-38)

รูปภาพ “ลูก” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นายกร” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 115

แม่₁ บอกหนูเสมอว่า ห้ามยุ่งเกี่ยวกับผู้ชาย ต้องเรียนให้จบให้เก่งๆ ตั้งใจเรียนหนังสือ เพื่อที่จะไปสอบเป็นหมอได้ หนูจะต้องทำตามแม่₁ สั่งให้ได้ ทอ/นปค/2/33 (67: 23-25)

รูปภาพ “แม่” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.3.2.2 การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ

การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ หมายถึง การนำชื่อเฉพาะ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษากการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ ปรากฏทั้งหมด 156 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 116

มีผู้ชายคนหนึ่งชื่อว่าวิเชียร นายวิเชียร ,ถูกชะตากับบัว ซึ่งเป็นลูกสาวของนายอารี และนางจันทร์ ซึ่งบัวเห็นนายวิเชียร ,ครั้งแรกก็รู้สึกดีเช่นกัน หลังใส่บาตรเสร็จ บัวออกมาเดินเล่น ซึ่งพ่อและแม่ของบัวกลับบ้าน บัวเห็นนายวิเชียร ,กำลังถือจอบดายหญ้า บัวจึงเดินเข้าไปหานายวิเชียร ,ทั้งสองตกหลุมรักกัน *ทอ/นปค/3/35 (60: 8-16)*

รูปภาพ “นายวิเชียร” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นายวิเชียร” ที่ปรากฏนามมาก่อน

ตัวอย่างที่ 117

ขณะที่พ่อเดินอยู่นั้น ฐก็ฉกกลงที่ขาพ่อ แล้วแม่กับลูกก็ร้อง แล้วเหยี่ยวก็มาจูดเอาลูกไปจาก พิมพ์ ,แล้วพิมพ์ ,ก็ไม่อยากให้ลูกไปจากตัว *ทอ/นปค/3/39 (67: 15-18)*

รูปภาพ “พิมพ์” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พิมพ์” ที่ปรากฏนามมาก่อน

ตัวอย่างที่ 118

พอสมชาย ,และนารี หนีไปอยู่ด้วยกันได้ 5 ปี สมชาย ,และนารีก็ได้มีลูกด้วยกัน คือสุชาติ ทั้งสามคนก็บากบั้นสร้างครอบครัวด้วยความยากลำบาก พอหน้าร้อน สมชาย ,กับสุชาติก็ช่วยกันหาฟืนผ่าฟืน ส่วนนารีก็ปลูกผักและหาอาหารมาปลูก *ทอ/นปค/3/45 (75: 15-20)*

รูปภาพ “สมชาย” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สมชาย” ที่ปรากฏนามมาก่อน

4.3.2.3 การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ

การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้เรียกอาชีพต่างๆ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาศึกษาการอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ 5 รูป ได้แก่ “อาจารย์” “คุณครู/ครู” “นักเรียน” “อบต.” และ “ตำรวจ” ปรากฏทั้งหมด 44 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 119

ผมเห็นตำรวจ , เขาจับโจร ผมอยากจับโจรเหมือนเขา ตำรวจ , ไม่ค่อยใจร้าย แต่ตำรวจ , ใจร้ายกับโจรผู้ร้าย ผมอยากเป็นตำรวจ ก็เพราะตำรวจ , มันคงจะไม่ค่อยยาก

ทอ/พบค/2/34 (69-70: 44-49)

รูปภาษา “ตำรวจ” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบท ภาษา อ้างถึง “ตำรวจ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 120

บ้านของฉันมีความสุขที่ทำอะไรเสร็จทุกอย่าง เหลือแต่ทำเมรุที่วัดยังไม่มึงบทำเลย ก็รอ
งจากผ้าป่าที่จะมา บางทีก็เอาจจากอบต. , มาทำก่อน เพื่อจะได้เสร็จอย่างรวดเร็ว ...
ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งชนะ อบต. , ก็ซื้อเครื่องมาดื่ม และก็แบ่งกันดื่ม ถ้าคนที่แพ้ก็ได้ดื่ม
เหมือนกัน

ทอ/พบค/1/40 (79: 24-34)

รูปภาษา “อ.บ.ต.” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “อ.บ.ต.” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 121

คุณครู , ที่โรงเรียนหนูมีแต่คนใจดีและสอนหนังสือสนุก เข้าใจง่าย ในแต่ละวันครู , จะให้ไป
เล่นกีฬา ครู , สอนให้เล่นวอลเลย์บอล

ทอ/กศว /1/43 (83: 11-14)

รูปภาษา “ครู” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึง “คุณครู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.3.2.4 การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม

การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม หมายถึง การนำชื่อยานามที่ใช้พูดถึงบุคคล ลักษณะส่วนตัว รูปพรรณ หรือลักษณะเฉพาะของบุคคลบางประการ เช่น ฐานะทางสังคม เพศ มาใช้เรียกบุคคล เช่น อ้วน แว่น กุ้งแห้ง เศรษฐี หญิงสาว เพื่อทำหน้าที่แทนชื่อยานาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาศึกษาการอ้างถึงด้วยชื่อยานามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อยานาม 2 รูป ได้แก่ “ชาวบ้าน” และ “เศรษฐีเตี๋ยน” ปรากฏทั้งหมด 24 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 122

หมู่บ้านฉันจะมีประเพณีต่างๆ เช่น บุญข้าวฉี่ ชาวนบ้าน ,ก็จะพากันตัดใบตองตากแดด เพื่อจะทำข้าวต้ม...พอถึงบุญตักบาตรบ้าน ชาวนบ้าน ,ก็จะตัดใบตองมาห่อข้าวต้มเหมือนกัน

ทอ/พบค/1/34 (67:8-15)

รูปภาพ “ชาวนบ้าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชาวนบ้าน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 123

เศรษฐีเดือน ,ได้สอนลูกว่า “ลูกพ่ออย่าไปยุ่งลูกชานา” ลูกสาวเศรษฐีเดือนชื่อว่าไย เศรษฐีเดือน ,ได้พาลูกสาวไปทำบุญที่วัดแห่งหนึ่ง ทอ/นปค/2/39 (78: 14-16)

รูปภาพ “เศรษฐีเดือน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เศรษฐีเดือน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.3.2.5 การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง

การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง หมายถึง การนำคำนามที่ใช้เรียกตำแหน่งหรือยศ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษากการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง เพียง 1 คำ ได้แก่ พระมหากษัตริย์ ปรากฏทั้งหมด 1 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 124

เงินเดือนที่ได้จากรัฐบาลคือภาษีของประชาชนทุกคน ไม่เว้นว่าจะเป็นใครก็ตาม ยกเว้น พระมหากษัตริย์ ,และลูกหลาน เหลนโหลนของพระมหากษัตริย์ ,ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการก็

ต้องจ่ายภาษี ทอ/กศว/2/38 (76: 22-26)

รูปภาพ “พระมหากษัตริย์” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึง “พระมหากษัตริย์” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบ 5 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 436 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเรียกญาติ 2) ชื่อเฉพาะ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม และ 5) ชื่อตำแหน่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20

สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

ประเภทนามที่ทำหน้าที่เป็น สรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. คำเรียกญาติ	211	48.39
2. ชื่อเฉพาะ	156	35.78
3. ชื่ออาชีพ	44	10.10
4. ฉายานาม	24	5.50
5. ชื่อตำแหน่ง	1	0.23
รวม	436	100

ตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามประเภทคำเรียกญาติ มากที่สุด จำนวน 211 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.39 ของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามทั้งหมด รองลงมา การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ จำนวน 156 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.78 และการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 0.23

4.3.3 การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนามเพื่อกล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ผลการศึกษาการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ พบสุญญสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 328 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 189 ครั้ง และ 2) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 139 ครั้ง

4.3.3.1 การอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือ ผู้ส่งสาร ผลการศึกษาพบสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 189 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21

แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรพนาม ทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

สุญญสรพนามทำหน้าที่ เป็นสรพนามบุรุษที่ 1	ความถี่	ร้อยละ
ประธาน	178	94.17
กรรม	11	5.83
รวม	189	100

ตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึง ด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งประธานมากที่สุด จำนวน 178 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.17 ของการปรากฏสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด และ สุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งกรรม ปรากฏจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 5.83

ตัวอย่างสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 125

เวลาผม เลิกเรียนมา ผมก็กลับไปบ้าน อ , ทำงานบ้าน อ , ทำกับข้าวกินกับพ่อแม่และ
น้อง ทอ/พบค/1/32 (64: 6-7)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 1
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 126

แล้วพอตอนปิดเทอม พ่อและแม่ก็มารับพาไปอยู่ด้วย หนู , ก็ช่วยพ่อแม่ทำงาน พ่อแม่ก็พา
ไปเที่ยวที่ต่างๆ หนูไปอยู่กรุงเทพฯกับพ่อแม่ อ , สนุกมากคะ หนูก็ได้เรียนรู้

และ อ , ได้เห็นสิ่งแปลกใหม่

ทอ/กศว/1/43 (84: 49-54)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่เป็นธรรมพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 127

แต่ก่อนดิฉัน₁ อยากเป็นครูบ้าง อ₁ เป็นหมอบ้าง แต่พ่อก็บอกว่าอย่างดิฉันเป็นพวกนี้ไม่ได้หรอก เพราะดิฉันไม่ใช่คนอ่อนโยน อ₁ เป็นคนดูวาม อ₁ คิดอะไรต้องวางแผนเป็นเวลานาน

ทอ/กศว/2/37 (74: 13-17)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 แทน สุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่เป็นธรรมพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ดิฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่ธรรมพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 128

เมื่อดิฉัน₁ ขึ้นม. 4 แล้ว ดิฉันจะเรียนรักษาดินแดน (รด.) แม่บอก อ₁ ว่า ก็แล้วแต่ อ₁

ทอ/กศว/2/37 (74: 35-38)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่เป็นธรรมพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ดิฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 129

แล้วพอดอนปิดเทอม พ่อและแม่ก็มารับ อ₁ พา อ₁ ไปอยู่ด้วย หนู₁ ก็ช่วยพ่อแม่ทำงาน พ่อแม่ก็พา อ₁ ไปเที่ยวที่ต่างๆ...และพอดอนจะเปิดเทอม พ่อแม่ก็พา อ₁ ไปซื้อชุดนักเรียนและรองเท้า พ่อแม่ก็ส่ง อ₁ กลับบ้าน

ทอ/กศว/1/43 (84: 49-57)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่เป็นธรรมพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏตามมาที่หลัง และ “อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 3, 4 และ 5 แทน สุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่เป็นธรรมพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 130

และตอนสอบปลายภาค หนู₁ ตั้งใจหนังสือ และทำข้อสอบ ด้วยความตั้งใจวิชาที่ยากที่สุดคือคณิตศาสตร์ และอังกฤษ ครูก็ให้ อ₁ สอบอ่านบทร้อยกรอง และการแต่งกลอน ครูก็ให้ อ₁ เขียนตามคำบอกเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษหนูก็พอเขียนได้ ข้อสอบที่ครูให้ อ₁ ทำไม่ถึงจะยาก แต่ก็ไม่ง่าย

ทอ/กศว/1/43 (84: 34-41)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 แทน สุนทรียธรรมพนามทำหน้าที่เป็นธรรมพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หนู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.3.3.2 การอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรพนามบุรุษที่ 3 คือผู้ที่กล่าวถึง ผลการศึกษาพบสุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 139 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22

แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละในการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรพนาม ทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

สุญญสรพนามทำหน้าที่ เป็นสรพนามบุรุษที่ 3	ความถี่	ร้อยละ
ประธาน	132	94.96
กรรม	7	5.06
รวม	139	100

ตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดอีสานเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งประธานมากที่สุด จำนวน 132 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.96 ของการปรากฏสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ทั้งหมด และสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งกรรม ปรากฏจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.06

ตัวอย่างสุญญสรพนามทำหน้าที่สรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 131

แล้วหนูจะทำให้เขา รู้จักคุณค่าของการเรียน เพื่อที่เขาจะได้เอาไปใช้ทำงานทำ และ อ.₁ เอาความรู้ปัญญาความคิดไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งตนเอง และจะทำให้เขาได้เข้าใจความรับผิดชอบในการทำความคิด ไม่ใช่ อ.₁ โยนความผิดไปให้ผู้อื่น และ อ.₁ จะได้อาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อ.₁ ได้อาความรู้ไปเผยแพร่ จนได้มีคนรู้คนเข้าใจ

ทอ/กศว/2/43 (85: 38-45)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 แทน สุญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เขา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 132

บัว เสียใจมาก ๑ ระวังอารมณ์ไม่อยู่และคลุ้มคลั่ง ๑ จึงตัดสินใจเด็ดขาดว่า ตนขอ
ตายดีกว่าอยู่คนเดียว จากนั้นบัวก็ฆ่าตัวตาย *ทอ/นปค/3/35 (61: 44-47)*

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บัว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 133

เจ้าแดง อยู่บ้าน ๑ หิวข้าวมาก ๑ จึงเดินออกไปตามหาแม่ ๑ เห็นแม่อยู่กลางน้ำ
๑ จึงกระโดดน้ำลงไปช่วยแม่ แดงว่ายน้ำไม่เป็น ๑ จึงจมน้ำตาย

ทอ/นปค/3/33 (58: 33-35)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่
3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เจ้าแดง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุนทรพจน์ทำหน้าที่สรรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 134

ป่าแดงสูงสุข พารุ่งไปทำบุญที่วัดสิงหา พอเดินผ่านทุ่งนา รุ่งมองเห็นบอย เดินผ่านทุ่งนา
ก็ยิ้มให้ ๑ บอยก็ยิ้มให้รุ่งเหมือนกัน *ทอ/กศว/3/31 (55: 1-5)*

“๑” แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้าง
ถึง “บอย” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 135

แม็กก็กำลังเก็บผัก พอดีแม่ ปวดท้องจะคลอดลูก พ่อตกใจ รีบวิ่งไปอุ้ม ๑

ทอ/พบค/3/34 (59: 15-16)

“๑” แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้าง
ถึง “แม่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 136

หนูจะตั้งใจสอนเขาเหมือนที่ครูเคยสอนหนูมา หนูจะพยายามเข้าใจเขา

และ จะไม่ดู ๑ จนเกินไป

ทอ/กศว/2/43 (85: 21-23)

“๑” แทน สุนทรพจน์ทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้าง
ถึง “เขา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษา
แม่พบการอ้างถึงด้วยสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 1,549 ครั้ง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้าง

ถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วย
 สุนัขสรรพนาม ดังแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23

สรุปการอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

ประเภทการอ้างถึงด้วยสรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม	785	50.68
2. การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม	436	28.15
3. การอ้างถึงด้วยสุนัขสรรพนาม	328	21.17
รวม	1,549	100

จากตารางที่ 4.23 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ใช้
 การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม มากที่สุด ปรากฏทั้งหมด 785 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.68 ของการ
 อ้างถึงด้วยสรรพนามทั้งหมด รองลงมาคือ การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม ปรากฏ
 436 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.15 และการอ้างถึงด้วยสุนัขสรรพนาม ปรากฏ 328 ครั้ง คิดเป็นร้อย
 ละ 21.17

4.4 การอ้างถึงด้วยสรรพนามที่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามในงานเขียนประเภทการบรรยาย การเล่าเรื่อง
 และการอธิบายของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสรรพนาม
 3 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม
 และ 3) การอ้างถึงด้วยสุนัขสรรพนาม

4.4.1 การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม หมายถึง การใช้บุรุษสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงบุคคล
 หรือสิ่งที่กล่าวถึงแล้วหรือกำลังจะกล่าวถึง มี 3 ประเภท ได้แก่

สรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง ผู้พูดหรือผู้ส่งสาร เช่น ฉัน ดิฉัน ผม ข้าพเจ้า

สรรพนามบุรุษที่ 2 หมายถึง ผู้ฟังหรือผู้รับสาร เช่น คุณ เธอ ท่าน

สรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง ผู้ที่กล่าวถึง เช่น เขา มัน พวกเขา

จากการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามปรากฏทั้งหมด 648 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 476 ครั้ง และ 2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 172 ครั้ง

4.4.1.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เพื่อกล่าวถึงผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 476 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ (1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 365 ครั้ง และ (2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 111 ครั้ง

ผลการศึกษา พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ 6 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “ข้าพเจ้า” “ตน” “ตัวเอง” และ “ตนเอง” ดังแสดงในตารางที่ 4.24 และสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พบเพียง 1 คำ ได้แก่ “เรา” ปรากฏทั้งหมด 111 ครั้ง

ตารางที่ 4.24

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
ฉัน	บุคคล	286	78.36
ผม	บุคคล	50	13.69
ข้าพเจ้า	บุคคล	19	5.21
ตน	บุคคล	4	1.1
ตัวเอง	บุคคล	3	0.82
ตนเอง	บุคคล	3	0.82
รวม		365	100

ตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 365 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “ฉัน” มากที่สุด ปรากฏจำนวน 286 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.36 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “ผม” ปรากฏ 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.69 ส่วน “ตัวเอง” และ “ตนเอง” ปรากฏน้อยที่สุดเพียงคำละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.82

ตัวอย่างที่ 137

จนวันหนึ่ง ฉัน ได้เข้ามาเรียนในโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยแห่งนี้ ฉัน , มีโอกาสได้ไปอาคารต่างๆ ฉัน รู้สึกว่าโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัยแห่งนี้ มีอะไรน่าสนใจหลายอย่างที่ ฉัน , ยังไม่รู้จัก

ท/ศกว /1/50 (96: 10-13)

รูปภาษา “ฉัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 138

อาชีพที่ ผม อยากเป็นมากที่สุดในชีวิตคือ “พ่อค้าขายเครื่องเขียน” เนื่องจากว่าพ่อของ ผม นั้นในตอนแรกเป็นพ่อค้าอยู่แล้ว ผม จึงคิดมาตลอดว่า ผม จึงต้องเป็นเหมือนพ่อของ ผม ให้ได้

ท/ศกว /2/48 (94: 1-3)

รูปภาษา “ผม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3, 4 และ 5 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 139

ข้าพเจ้า เป็นบุตรคนที่สองของครอบครัว พ่อกับแม่จึงตั้งความหวังไม่แพ้กับพี่คนโต และเพื่อไม่ให้พ่อแม่เสียใจ ข้าพเจ้า จึงต้องตั้งใจเรียน เพื่ออาชีพหมอที่ ข้าพเจ้า ใฝ่ฝันไว้

ท/ศกว /2/58 (114: 30-34)

รูปภาษา “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 140

ฉัน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ ขณะนี้กำลังศึกษาต่อชั้นมัธยมปีที่ 1 โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย เมื่อทราบว่า ตน สอบเข้าเรียนต่อได้ที่โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย รู้สึกดีใจมากที่ ตน สอบเข้าโรงเรียนประจำจังหวัดได้ เพราะตั้งใจว่าจะมาเรียนที่นี่นานแล้ว

ท/ศกว/1/55 (106: 14-18)

รูปภาษา “ตน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 141

สมัยก่อนผมคิดว่าโตขึ้นจะรับราชการเป็นครู เพราะได้ส่งสอนนักเรียนในเรื่องต่างๆมากมาย และตัวเอง มักจะภูมิใจที่ลูกศิษย์ของตัวเอง นั้นได้ดี ท/ศกว/2/48 (94: 4-6)

รูปภาษา “ตัวเอง” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 142

ข้าพเจ้า ,อยากประกอบอาชีพที่ตนเอง ,รัก มีเงินพอที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวและดูแลพ่อแม่ยามแก่เฒ่าได้
ท/ศกว/2/58 (114-115: 42-45)

รูปภาษา “ตนเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ข้าพเจ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 143

ครูที่นี้เปรียบเสมือนพ่อและแม่คนที่ 2 ช่วยส่งสอนให้เรา เป็นคนดี เชื่อฟัง คิดดีทำดี ไม่ให้ออกนอกกรอบ ยังสอนให้เรา รู้จักโทษ และเสีย ช่วยห้ามไม่ให้เรา ทำสิ่งที่ผิด

ท/ศกว/1/57 (112: 37-41)

รูปภาษา “เรา” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.1.2 การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3

การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 เพื่อกล่าวถึงผู้ที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารกล่าวถึง

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏทั้งหมด 172 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 142 ครั้ง และ 2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 30 ครั้ง

ผลการศึกษาพบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ 8 รูป ได้แก่ “เธอ” “มัน” “ตน” “เขา” “ท่าน” “ตนเอง” “ตัวเอง” และ “แก” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.25 และพบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ 4 รูป ได้แก่ “เขา” “พวกเขา” “พวกมัน” และ “พวกเธอ” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.25

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เธอ	บุคคล	53	37.32
มัน	นามธรรม	28	19.72
ตน	บุคคล	19	13.38
เขา	บุคคล	16	11.26
มัน	สัตว์	12	8.46
ท่าน	บุคคล	5	3.52
ตนเอง	บุคคล	4	2.82
ตัวเอง	บุคคล	4	2.82
แก	บุคคล	1	0.70
รวม		142	100

ตารางที่ 4.25 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ปรากฏทั้งหมด 142 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “เธอ” มากที่สุด จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.32 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ทั้งหมด รองลงมา “มัน” เพื่ออ้างถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม พบจำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.72 และ “แก” พบน้อยที่สุดเพียง 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.70

ตัวอย่างที่ 144

แก้ว₁ นั้นก็รู้สึกเป็นห่วงลูกของเธอ₁ เหมือนกัน แต่ก็ไม่เข้าไปปลอบ เพราะเธอ₁ ต้องการให้ลูกรู้ว่า คราวหน้าคราวหลังจะทำอะไรต้องระมัดระวังให้มากกว่านี้ ท/ศกว/3/46 (77: 27-29)

รูปภาษา “เธอ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษาอ้างถึง “แก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 145

อาชีพที่ฉันหวังไว้คือ อาชีพผู้พิพากษา, เพราะมัน, เป็นอาชีพที่เงินเดือนดีมาก เป็นอาชีพที่ต้องท่องจำให้ได้ มัน, เป็นการท้าทายพิสูจน์กับคดีความเป็นจริงหรือไม่ มัน, เป็นอาชีพที่มีชื่อเสียงได้เที่ยวไปต่างจังหวัดอื่นมากมาย ท/ศกว/2/59 (116: 2-6)

รูปภาพ “มัน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “อาชีพผู้พิพากษา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 146

พอรุ่งเช้านายกล้า, ได้ออกมาหาอาหาร ระหว่างออกไปนั้น นายกล้า, ได้ไปเจองูเห่า และได้สู้กับงูเห่าจนตน, โดนงูเห่ากัด จนเสียชีวิต ท/ศกว/3/59 (100: 18-20)

รูปภาพ “ตน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “นายกล้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 147

ต้นกล้า, เป็นเด็กที่น่ารัก ต้นกล้า, เป็นเด็กผู้ชาย ยังไม่เข้มแข็ง เพราะเขา, ต้องการเรียนรู้อีกมาก ท/ศกว/3/56 (94: 17-19)

รูปภาพ “เขา” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ต้นกล้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 148

แมว, จึงเป็นสัตว์ที่ต้นกล้ารู้จักมากที่สุด แมว, ตัวนี้มีสีดำออกเทา และมีสีขาวปะปนมาด้วย จึงตั้งชื่อมัน, ว่าดำ ที่บ้านของต้นกล้าเลี้ยงแมวและสุนัขไว้ ท/ศกว/3/56 (94: 25-29)

รูปภาพ “มัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “แมว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 149

อาชีพนี้เป็นอาชีพที่เหมือนพ่อผม, ซึ่งพ่อผม, นั้นยังชอบอาชีพนี้เหมือนผม และท่าน, ก็ได้เป็นตามท่าน, หวัง แต่อาชีพนี้ยังมีข้อเสียอยู่ ซึ่งอาชีพนี้เป็นงานที่หนักและไม่ค่อยจะมีเวลาว่าง ท/ศกว/2/59 (115: 13-18)

รูปภาพ “ท่าน” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 150

แดงก็เรียกแม่มาหา จึงไม่รู้ว่าใครจะไปหาใครกันแน่ สายแก้ว ,เกิดเหน้อย และคิดว่า ตนเอง ,ไม่รอด จึงปล่อยตัวเองจมน้ำตายในที่สุด *ท/ศกว/3/52 (88: 40-43)*

รูปภาพ “ตนเอง” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สายแก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 151

บุญมีจึงย้ายไปอยู่ที่ที่มีลำคลองจะได้ข้าวกินตลอดทั้งปี และในวันนั้นเขาก็ได้ที่อยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง สายแก้ว ,ร้องไห้ในความยากจนของตัวเอง , ซึ่งคิดในใจว่าเราไม่น่าจะหนีออกมาจากบ้านเลย *ท/ศกว/3/52 (88: 18-21)*

รูปภาพ “ตัวเอง” เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สายแก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 152

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวอยู่ครอบครัวหนึ่ง ซึ่งมีพ่อ , แม่ และลูกสาว แต่พ่อ , และแม่ของลูกสาวคนนี้แก่ชราแล้ว คนในหมู่บ้านจะชอบเรียกแก ,ว่าตาบุญ *ท/ศกว/3/58 (98: 1-4)*

รูปภาพ “แก” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตารางที่ 4.26

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

การอ้างถึงด้วย สรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์	สิ่งที่ถูกอ้างถึง	ความถี่	ร้อยละ
เขา	กลุ่มบุคคล	16	53.34
พวกเขา	กลุ่มบุคคล	11	36.67
พวกเขา	บุคคลและสัตว์	1	3.33
พวกมัน	ฝูงสัตว์	1	3.33
พวกเธอ	กลุ่มบุคคล	1	3.33
รวม		30	100

ตารางที่ 4.26 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ปรากฏทั้งหมด 30 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้รูปภาษา “เขา” มากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.34 ของการปรากฏคำสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ทั้งหมด รองลงมา “พวกเขา” ใช้อ้างถึงกลุ่มบุคคล พบจำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.67 ส่วน “พวกเขา” รูปภาษาที่ใช้อ้างถึงบุคคลและสัตว์ “พวกมัน” และ “พวกเธอ” พบน้อยที่สุดเพียงค่าละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตัวอย่างที่ 153

แล้วอีกอย่างอยากจะทดสอบความสามารถของตัวเองว่าเวลาดารา₁ เขา₁ ร้องให้ เขา₁ จะทำยังไง แล้วเราห้เราจะทำได้ไหม ท/ศกว/2/51 (100: 35-36)
รูปภาษา “เขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ดารา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 154

เย็นวันนั้นฝนตกหนักมาก ทำให้กระท่อมหลังเล็กๆ ของพวกเขา₁ พัง หลังคารั่วบ้าง หน้าต่างหลุดบ้าง ทำให้พวกเขา₁ จำเป็นต้องหาที่อยู่ใหม่ กล้า₁ แก้วและลูกของเขา₁ จึงเก็บข้าวของใส่ถุงย่ามและออกเดินทางไปด้วยไม่มีจุดหมายปลายทาง ท/ศกว/3/46 (78: 35-42)

รูปภาษา “พวกเขา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ อ้างถึง “กล้า₁ แก้วและลูกของเขา₁” ที่ปรากฏตามมาทีหลัง

ตัวอย่างที่ 155

ขณะนั้นใจ₁ กำลังวิ่งเล่นกับแมวตัวโปรด₂ พวกเขา₁₊₂ วิ่งไล่กันอย่างสนุกสนาน แต่ก็พลาดท่าตกแคร่หน้าบ้าน โดยที่แม่ของใจ₁ ห้ามไว้ไม่ทัน ท/ศกว/3/46 (77: 22-25)

รูปภาษา “พวกเขา” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ใจ₁” และ “แมวตัวโปรด₂” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 156

ฉันก็อยากช่วยสัตว์พวกนี้₁ ให้อนตายนตาหลับ ทำให้ฉันอยากเป็น และอยากช่วยสัตว์ตลอดไป ถ้าเป็นไปได้ ฉันอยากสร้างบ้านให้พวกมัน₁ อยู่ ท/ศกว/2/47 (93: 26-28)
รูปภาษา “พวกมัน” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สัตว์พวกนี้₁” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 157

ชบา₁ก็ได้ใช้ชีวิตอยู่กับทอง₂จนกระทั่งมีลูกคนแรก พวกเธอ₁₊₂ อาศัยอยู่ในกระท่อมหลัง เล็กๆ ท/ศกว/3/58 (98: 20-22)

รูปภาพ “พวกเธอ” เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชบา” และ “ทอง” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.2 การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หมายถึง การนำคำนาม เช่น ชื่อ เฉพาะบุคคล ชื่ออาชีพ ชื่อตำแหน่ง เพื่อใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

โดยทั่วไป คำสรรพนาม หมายถึง คำที่ทำหน้าที่แทนคำนาม เช่น เขา เธอ ท่าน ดังนั้น เมื่อการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพนาม เป็นการนำคำนาม มาใช้กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า คำนามเหล่านั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนาม หรือทำหน้าที่แทนคำนามที่กล่าวถึง โดยผู้ส่งสาร อาจใช้คำนามนั้นทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษางานเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม พบ 5 ประเภท ได้แก่ 1) ชื่อเฉพาะ 2) คำเรียกญาติ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานามและ 5) ชื่อตำแหน่ง

4.4.2.1 การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ

การอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ หมายถึง การนำชื่อเฉพาะ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะ ปรากฏทั้งหมด 475 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 158

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อบุญมา วันหนึ่งบุญมากำลังทำงานอยู่ได้ พบหญิงสาวผู้หนึ่งชื่อชบาแก้ว ท/ศกว/3/53 (89: 1-2)

รูปภาพ “บุญมา” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “บุญมา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 159

วันหนึ่งพ่อกับแม่ของดาวนิด จัดพิธีหมั้นให้ดาวนิด กับทรงชัย ขณะที่ยบวญแห่จัน ดาวนิด ที่กำลังจะเดินแห่ไปหาทรงชัยก็ได้หยุดแห่ เพราะดาวนิด เห็นทองบุคคลอันเป็นที่รักของตน

ท/ศกว/3/51 (85: 1-3)

รูปภาพ “ดาวนิด” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบท ภาษา อ้างถึง “ดาวนิด” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 160

ขณะเดินทางครอบครัวของพินแก้ว ได้สวนทางกับชายหนุ่มผู้หนึ่งชื่อว่า “กล้วย” พินแก้ว ได้เจอกล้วย ทั้งสองชอบพอกัน จนกระทั่งพินแก้ว ได้ตั้งท้องกับกล้วย พินแก้ว หนีตามกล้วยมา

ท/ศกว/3/54 (90: 7-11)

รูปภาพ “พินแก้ว” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจาก บริบทภาษา อ้างถึง “พินแก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.3.2 การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ

การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้ในการเรียกญาติพี่น้อง หรือผู้อื่นเพื่อแสดงความสนิทมาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาการอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็น ภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ 22 รูป ได้แก่ “คุณพ่อ/พ่อ” “คุณแม่/แม่” “พี่” “น้ำ” “ตา” “ยาย” “ภรรยา” “สามี” “หลานสาว” “บิดา” “มารดา” “ปู่” “ย่า” “น้อง” “ลูกชาย” “ลูกสาว” “บุตร” “สองแม่ลูก” “พ่อแม่” “คุณพ่อคุณแม่” “ลูก” และ “รุ่นพี่” ปรากฏทั้งหมด 214 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 161

พ่อกับแม่ของลูกสาว พยายามขัดขวางไม่ให้ทั้งสองได้พบกัน เพราะกลัวลูกของตนจะไป ลำบากกับชายหนุ่มที่ยากจนผู้นี้ พอกลางดึกมา ลูกสาว ก็ได้หนีตามไปอยู่กับชายหนุ่มผู้ยากจน

ท/ศกว/3/47 (79: 8-10)

รูปภาพ “ลูกสาว” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ลูกสาว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 162

ฝ่ายหญิงนั้นกลั้นน้ำตาไว้ไม่หยุดจึงร้องไห้ออกมา ฝ่ายสามี นั้นจึงถามว่า ร้องให้ทำไม ฝ่ายภรรยาจึงตอบอย่างสะอึกสะอื้นว่า ฉันต้อง สามี นั้นตกใจและหน้าก็ซีดเซียว

ท/ศกว/3/47 (80: 28-32)

รูปภาพ “สามี” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สามี” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 163

ฉันมีครู มีเพื่อน มีรุ่นพี่ ,หลายคน ฉันจึงมีเพื่อนคุยตลอดเวลา... ถ้าเราเดินไปไหนมาไหน จะชอบมีรุ่นพี่ ,มาถามว่าน้องชื่ออะไร

ท/ศกว/1/55 (107: 32-37)

รูปภาพ “รุ่นพี่” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “รุ่นพี่” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.2.3 การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ

การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ หมายถึง การนำคำนามที่ใช้ในการเรียกชื่ออาชีพต่างๆ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาคำกรอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ 6 รูป ได้แก่ “คุณครู/ครู” “ท่านอาจารย์/อาจารย์” “คุณหมอ/หมอ” “นักเรียน” “คุณพยาบาล/พยาบาล” และ “ยาม” ปรากฏทั้งหมด 68 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 164

เมื่อตอนฉันอยู่อนุบาล 1 คุณครู ,สอนให้ฉันระบายสีอย่างไรให้ถูกต้อง และระบายอย่างไรให้สวยงาม บางที่คุณครู ,ก็ดุบ้าง เพราะอยากให้เราเรียบร้อย และทำงานออกมาดี

ท/ศกว/2/50 (97: 21-25)

รูปภาพ “คุณครู” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “คุณครู” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 165

ฉันไม่ชอบเข็มฉีดยาลักเท่าไรหว่า เวลาเวลาเห็นเข็มฉีดยาฉันมักจะกลัว คุณพยาบาล ,มักพูดว่า “ไม่เจ็บหรอก แค่มดกัด” ฉันก็เลยเชื่อคุณพยาบาล , คุณพยาบาล ,เคยเล่าให้ฉันฟัง

ว่า ฉันมาโรงพยาบาลทุกเดือนเลย ตอนที่ฉันยังเกิดใหม่ คุณพยาบาล ยังบอกว่าอาชีพนี้นี้
ลำบากมาก ท/ศกว/2/57 (110-111: 7-13)

รูปภาพ “คุณพยาบาล” ที่ปรากฏครั้งที่ 2, 3 และ 4 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณา
จากบริบทภาษา อ้างถึง “คุณพยาบาล” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 166

ถ้าไม่อนุญาตก็ออกจากโรงเรียนไม่ได้ แต่ถ้าอนุญาตก็ยื่นใบอนุญาตให้ ยาม , และ ยาม , ก็
จะให้ออกไปได้ ท/ศกว/1/60 (118: 35-37)

รูปภาพ “ยาม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้าง
ถึง “ยาม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.2.4 การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม

การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม หมายถึง การนำคำนามที่ใช้พูดถึงบุคคล ลักษณะส่วนตัว
รูปพรรณ หรือลักษณะเฉพาะของบุคคลบางประการ เช่น ฐานะทางสังคม เพศ มาใช้เรียกบุคคล
เช่น อ้วน แว่น กิ่งแห้ง เศรษฐี หญิงสาว เพื่อทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนาม
บุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาคำการอ้างถึงด้วยชื่อยานามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็น
ภาษาแม่ พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อยานาม 3 รูป ได้แก่ “ชายหนุ่มผู้ยากจน/ชายหนุ่ม
ยากจน” “หญิงสาว” และ “ชายหนุ่ม” ปรากฏทั้งหมด 14 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3
เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 167

เมื่อมีข่าวลือว่า ลูกสาวของตนไปแอบชอบ ชายหนุ่มยากจน , ซึ่งมีอาชีพทำนา ทำไร่ พ่อแม่
ของลูกสาวพยายามขัดขวางไม่ให้ทั้งสองได้พบกัน เพราะกลัวลูกของตนจะไปลำบากกับ
ชายหนุ่มยากจน , ผู้นี้ พอกกลางดึกมา ลูกสาวก็ได้หนีตามไปอยู่กับ ชายหนุ่มยากจน ,

ท/ศกว/3/47 (79: 6-10)

รูปภาพ “ชายหนุ่มยากจน” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณา
จากบริบทภาษา อ้างถึง “ชายหนุ่มยากจน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 168

วันหนึ่งตายายได้พาลูกสาวไปทำบุญที่วัด มี ชายหนุ่ม , คนหนึ่งเดินผ่านมา พบลูกสาวของ
ตายายก็เกิดความรัก ส่วนลูกสาวนั้น เมื่อพบ ชายหนุ่ม , คนนั้นก็เกิดความรักเช่นเดียวกัน...
ชายหนุ่ม , ได้สร้างกระท่อมไว้เป็นที่อยู่อาศัย ท/ ศกว /3/55 (92: 2-7)

รูปภาพ “ชายหนุ่ม” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 และ 3 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชายหนุ่ม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 169

ส่วนหญิงสาว , นั้นตั้งครรภก็ได้ทำงานต่างๆ ในบ้าน เช่นเก็บผัก ทำกับข้าว... ทั้งชายหนุ่ม และหญิงสาว , จึงได้พาลูกชายหนีไปท่ามกลางฝนที่กระหน่ำลงมา

ท/ศกว /3/55 (92: 9-17)

รูปภาพ “หญิงสาว” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “หญิงสาว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.2.5 การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง

การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง หมายถึง การนำคำนามที่ใช้เรียกตำแหน่งหรือยศ มาทำหน้าที่แทนคำนาม ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 อ้างถึง ผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 อ้างถึงผู้ฟัง หรือสรรพนามบุรุษที่ 3 อ้างถึงผู้ที่กล่าวถึง

ผลการศึกษาศึกษาการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่พบรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง 1 รูป ได้แก่ “ผู้อำนวยการ” ปรากฏทั้งหมด 1 ครั้ง และทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 170

โรงเรียนของฉันเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ตั้งอยู่ที่ถนนวันลูกเสือ ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33000 ผู้อำนวยการชื่อ นายสมบุญ โพธิ์งาม ,...และทุกครั้งที่สวดมนต์ไหว้พระเสร็จแล้ว ก็จะมีครูมาพูดเรื่องต่างๆ แล้วก็ตามด้วยผู้อำนวยการ , ทุกครั้ง

ท/ศกว/1/56 (109: 3-47)

รูปภาพ “ผู้อำนวยการ” ที่ปรากฏครั้งที่ 2 เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษาอ้างถึง “ผู้อำนวยการชื่อ นายสมบุญ โพธิ์งาม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบ 5 ประเภท ปรากฏทั้งหมด 754 ครั้ง ได้แก่ 1) คำเรียกญาติ 2) ชื่อเฉพาะ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม และ 5) ชื่อตำแหน่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.27

ตาราง 4.27

สรุปความถี่ และค่าร้อยละของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทนามที่ทำหน้าที่เป็น สรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. ชื่อเฉพาะ	457	60.61
2. คำเรียกญาติ	214	28.38
3. ชื่ออาชีพ	68	9.02
4. ฉายานาม	14	1.86
5. ชื่อตำแหน่ง	1	0.13
รวม	754	100

ตารางที่ 4.27 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามประเภทชื่อเฉพาะ มากที่สุด จำนวน 457 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.61 ของการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามทั้งหมด รองลงมาคือ คำเรียกญาติ จำนวน 214 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.38 และ ชื่อตำแหน่ง พบน้อยที่สุดเพียงจำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.13

4.4.3 การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ผลการศึกษาการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบสุญญสรรพนาม ปรากฏทั้งหมด 440 ครั้ง พบ 2 ประเภท ได้แก่ 1) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษ ที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 219 ครั้ง และ 2) สุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 224 ครั้ง

4.4.3.1 การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากการศึกษา พบการอ้างถึงด้วยสุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 ปรากฏทั้งหมด 219 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1	ความถี่	ร้อยละ
ประธาน	204	93.15
กรรม	15	6.85
รวม	219	100

จากตารางที่ 4.28 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งประธานมากที่สุด จำนวน 204 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 93.15 ของการปรากฏสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด และพบสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งกรรม จำนวน 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.85

ตัวอย่างสุญญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 171

ฉัน นึกในใจว่า ฉัน อยากจะเป็นเหมือนรุ่นพี่จั่ง อ อยากยืนอยู่หน้าเสาธง อ รับรางวัล

ท/ศกว/1/50 (96: 25-26)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 172

ผม คิดว่า ถ้าหาก อ เข้าเรียนที่โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย อ ก็ไม่มีอะไรน่าเป็นห่วง

ท/ศกว/1/48 (93: 5)

“อ” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุญญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 173

เรา₁ ก็ควรที่จะเคารพคุณครู เพราะคุณครูสอนให้เรา₁ มีความรู้ เรา₁ เห็นครูถือของมา เรา₁ ก็ต้องช่วยถือ และ เรา₁ ควรจะเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครูและทำตามคำสั่งสอน

ท/ศกว/2/50 (99: 55-59)

“เรา” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2 และ 3 แทน สุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “เรา” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่สรรพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 174

แต่ว่าการลงมือทำนั้นไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด จึงทำให้ผม₁ ไม่แน่ใจว่าจะไปถึงฝันหรือเปล่า เท่าที่ผม₁ คิดไว้ ถ้าทำได้อย่างที่คิดก็ดีไป แต่ในอีกความคิดหนึ่ง ถ้าทำไม่ได้อย่างที่คิด ก็จะทำให้กิจการค้าขายต่อจากพ่อแม่ที่ทิ้งไว้ให้ ผม₁

ท/ศกว/2/49 (96: 32-36)

“ผม” แทน สุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ผม” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 175

ฉัน₁ จึงจะตั้งใจเรียน ขยันเหมือนรุ่นพี่ เพื่อจะได้เป็นอย่างรุ่นพี่บ้าง ในเมื่อได้เข้าไปอยู่ใน รื้อน้ำเงิน-เหลืองแล้ว จะตั้งใจเรียน สักวัน จะเป็นวันของฉัน₁ มีคนปรบมือ และส่งเสียงดัง ให้กำลังใจ ฉัน₁

ท/ศกว/1/50 (96: 27-32)

“ฉัน” แทน สุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 176

ตอนอยู่บ้าน ฉัน₁ หกล้มจนเป็นแผลเลือดออกมาก ฉัน₁ วิ่งเข้าไปหาแม่ และฉัน₁ บอกแม่ว่า หกล้ม แม่ฉัน₁ จึงไปทำแผลให้ ฉัน₁

ท/ศกว/2/52 (102: 19-22)

“ฉัน” แทน สุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ฉัน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

4.4.3.2 การอ้างถึงด้วยสุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 หมายถึง การใช้การไม่ปรากฏรูปของสรรพนาม เพื่อกล่าวถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 คือผู้ที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารกล่าวถึง ผลการศึกษาพบสุนทรียธรรมพจนานามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ปรากฏทั้งหมด 224 ครั้ง พบทั้งในตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรมของประโยค การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29

แสดงความถี่และค่าร้อยละของการปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญสรวรพนาม
ทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่

สุญญสรวรพนามทำหน้าที่ เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 3	ความถี่	ร้อยละ
ประธาน	202	90.18
กรรม	22	9.82
รวม	224	100

จากตารางที่ 4.29 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งประธานมากที่สุด จำนวน 202 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 90.18 ของการปรากฏสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 3 ทั้งหมด และสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งกรรม พบจำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.82

ตัวอย่างสุญญสรวรพนามทำหน้าที่สรวรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งประธาน

ตัวอย่างที่ 177

คุณครูผู้สอน ก็สอนดี ๑ ไม่สอนให้สิ่งผิดๆกับนักเรียน ๑ มักสอนให้นักเรียนทำดีอยู่เสมอ

ท/ศกว/1/53 (103: 34-36)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “คุณครูผู้สอน” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 178

สายแก้ว กับแดงร้องให้อยู่นาน ๑ จึงมีสติ และ ๑ ได้ทำพิธีเผาศพให้กับบุญมีสามี

ของสายแก้ว

ท/ศกว/3/52 (88: 30-31)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุญญสรวรพนามทำหน้าที่เป็นสรวรพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “สายแก้ว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 179

ขบว ก็รีบวิ่งเข้าไปในหมู่บ้าน เพื่อ ๑ จะเรียกคนมาช่วย แต่ ๑ ก็ไม่มีทางจะไป

๑ จึงตัดสินใจว่ายน้ำลงไป โดย ๑ เอาลูกว่ายน้ำลงไปด้วย แต่ ๑ ก็ไม่คิดว่าลูกเล็กที่เพิ่ง

คลอดจะโดนเหยี่ยวบินมาคาบไป

ท/ศกว/3/58 (99: 55-60)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 แทน สุนฺญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนาม-
บุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ชฺบว” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างสุนฺญสรวพนามทำหน้าที่สรวพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งกรรม

ตัวอย่างที่ 180

เมื่อชบาหันไปเห็น ๑₁ ก็โยนน้ำทิ้ง แล้วรีบวิ่งไปช่วย ๑₁ โดยใช้ผ้าที่โพกหัวกระชากออก
แล้วรีบมัดบริเวณหัวเข้า ๑₁ ก่อนที่พิษจะไปถึงหัวใจ ๑₁ แต่ก็สายไปเสียแล้ว เพราะทอง₁
ได้หมดลมหายใจไปซะแล้ว ท/ศกว/3/58 (99: 49-52)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1, 2, 3 และ 4 แทน สุนฺญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “ทอง” ที่ปรากฏตามมาที่หลัง

ตัวอย่างที่ 181

เดินไปได้พักหนึ่ง พ่อ₁ ก็ไม่ทันสังเกต สัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่งเป็นสัตว์ที่อันตรายมาก สัตว์
ชนิดนั้นคือ งู งูตัวนี้เลื้อยเข้ามาใกล้ ๑₁ แล้วแยกเขี้ยว เตรียมที่จะฉก ๑₁

ท/ศกว/3/56 (95: 41-44)

“๑” ที่ปรากฏครั้งที่ 1 และ 2 แทน สุนฺญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3
พิจารณาจากบริบทภาษา อ้างถึง “พ่อ” ที่ปรากฏนำมาก่อน

ตัวอย่างที่ 182

กรที่เห็นเหยียนั้นก็ได้วิ่งหนีไปหาแม่ที่แปลงผัก แต่เหยี่ยวที่บินโฉบลงมานั้นเร็วกว่า จึงได้
ใช้กรงเล็บโฉบลงมาเอาตัว ๑₁ ไป กรที่วิ่งไปบอกแม่นั้นได้บอกว่า กอหญ้า₁ โคนเหยี่ยวเอา
ตัวไปแล้ว ท/ศกว/3/59 (101: 38-41)

“๑” แทน สุนฺญสรวพนามทำหน้าที่เป็นสรวพนามบุรุษที่ 3 พิจารณาจากบริบทภาษา
อ้างถึง “กอหญ้า” ที่ปรากฏนำมาก่อน

จากการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรวพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็น
ภาษาแม่พบการอ้างถึงด้วยสรวพนาม ปรากฏทั้งหมด 1,842 ครั้ง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1)
การอ้างถึงด้วยบุรุษสรวพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรวพนาม และ 3) การอ้างถึง
ด้วยสุนฺญสรวพนาม ดังแสดงในตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30

สรุปการอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดไทยกลางเป็นภาษาแม่

ประเภทการอ้างถึงด้วยสรรพนาม	ความถี่	ร้อยละ
1. การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม	754	40.93
2. การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม	648	35.18
3. การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม	440	23.89
รวม	1,842	100

จากตารางที่ 4.30 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม มากที่สุด จำนวน 754 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.93 ของการอ้างถึงด้วยสรรพนามทั้งหมด รองลงมา คือ การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม จำนวน 648 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.18 และการอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม จำนวน 440 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.89

4.5 การเปรียบเทียบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษา การอ้างถึงด้วยสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนาม 3 ประเภท ได้แก่

1) การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2) การอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม และ 3) การอ้างถึงด้วยสุญญสรรพนาม

4.5.1 การเปรียบเทียบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษารูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2) การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.5.1.1 การเปรียบเทียบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษารูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด 12 รูป แบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ จำนวน 9 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “เรา” “ข้าพเจ้า” “หนู” “ดิฉัน” “ตนเอง” “ตัวเอง” และ “ตน” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.30 และ สรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ จำนวน 3 รูป ได้แก่ “พวกฉัน” “พวกเรา” และ “พวกผม” การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31

แสดงการเปรียบเทียบความถี่และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้ เป็นภาษาแม่	ความถี่และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์								
	ฉัน	ผม	ข้าพเจ้า	หนู	ดิฉัน	ตนเอง	ตัวเอง	ตน	รวม
กูย	283	132	30	27	20	0	0	0	492
เขมร	290	134	21	121	66	5	0	0	637
อีสาน	73	251	9	81	16	1	2	0	433
ไทยกลาง	286	50	19	0	0	3	3	4	365
รวม	932	567	79	229	102	9	5	4	1927

ตารางที่ 4.31 แสดงให้เห็นว่า ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ที่เหมือนกันและแตกต่างกัน จากการศึกษาค้นพบว่า การอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่มากที่สุด จำนวน 7 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “ข้าพเจ้า” “หนู” “ดิฉัน” “ตนเอง” และ “ตัวเอง” รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรและกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ในจำนวนเท่ากัน 6 รูป แต่แตกต่างกันที่บุรุษสรรพนามที่พบ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรและกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ เหมือนกัน มีจำนวน 4 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “ข้าพเจ้า” และ “ตนเอง” และคำที่แตกต่างคือ “หนู” และ “ดิฉัน” พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเท่านั้น ส่วน “ตัวเอง” และ “ตน” พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่เท่านั้น และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เป็นภาษาแม่พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ จำนวน 5 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” “ข้าพเจ้า” “หนู” และ “ดิฉัน”

รูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ที่ทั้ง 4 กลุ่ม ปรากฏเหมือนกันมีจำนวน 3 รูป ได้แก่ “ฉัน” “ผม” และ “ข้าพเจ้า” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ทั้ง 3 รูปนี้ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 พื้นฐานที่กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้และใช้อ้างถึงเหมือนกัน

รูปภาพแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ที่มีปรากฏเฉพาะในกลุ่มที่พูดภาษากูย เขมร และอีสาน เป็นภาษาแม่ แต่ไม่ปรากฏในกลุ่มที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ จำนวน 2 คำ ได้แก่ “หนู” และ “ดิฉัน” แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่อาจไม่ต้องการแสดงความเป็นเพศหญิงในงานเขียนบรรยาย การเขียนเล่าเรื่อง และการเขียนอธิบาย นั้น จึงเลือกใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์คำอื่นๆ ที่เป็นคำกลางๆ แทน เช่น “ฉัน” “ข้าพเจ้า” “ตนเอง” “ตัวเอง” และ “ตน”

อย่างไรก็ตาม สรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ “ผม” ยังปรากฏในกลุ่มที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่เช่นกัน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ที่เป็นเพศชายนิยมใช้รูปภาพ “ผม” เพื่อใช้กล่าวถึงผู้พูดหรือสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ นอกจากนี้รูปภาพแสดงการอ้างถึงสรรพนามเอกพจน์บุรุษที่ 1 ที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ มี 1 คำ ได้แก่ “ตน” ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่อาจเห็นว่า “ตน” เป็นคำที่ใช้อ้างถึงเฉพาะสรรพนามบุรุษที่ 3 คือผู้ที่กล่าวถึง จึงไม่ปรากฏในการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 คือผู้พูดหรือผู้ส่งสาร

จากตารางที่ 4.31 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของรูปภาพแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษากูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	532.920 ^a	21	.000
Likelihood Ratio	587.875	21	.000
Linear-by-Linear Association	4.759	1	.029
N of Valid Cases	1927		

a. 12 cells (37.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .76.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .000 และแสดงให้เห็นว่า ภาษาแม่ที่พูดต่างกันทำให้ปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 เอกพจน์แตกต่างกันด้วย

ตารางที่ 4.32

แสดงการเปรียบเทียบความถี่และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้เป็น ภาษาแม่	ความถี่และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์				
	เรา	พวกฉัน	พวกเรา	พวกผม	รวม
กูย	60	0	0	0	60
เขมร	95	4	0	0	99
อีสาน	69	0	3	1	73
ไทยกลาง	111	0	0	0	111
รวม	335	4	3	1	343

ตารางที่ 4.32 แสดงให้เห็นว่า ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์แตกต่างกัน จากการศึกษารูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ 4 รูป ได้แก่ “เรา” “พวกฉัน” “พวกเรา” และ “พวกผม”

รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ที่พบเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 1 รูป ได้แก่ “เรา” ส่วนรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ที่พบแตกต่างกัน มีจำนวน 3 รูป ได้แก่ “พวกฉัน” “พวกเรา” และ “พวกผม” ซึ่ง “พวกฉัน” พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ “พวกเรา” และ “พวกผม” พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่

จากตารางที่ 4.32 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของรูปภาษาแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทย

กลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24.852 ^a	9	.003
Likelihood Ratio	22.518	9	.007
Linear-by-Linear Association	.000	1	.986
N of Valid Cases	343		

a. 12 cells (75.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .17.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .003 และแสดงให้เห็นว่า ภาษาแม่ที่พูดต่างกันมีอิทธิพลต่อการปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 พหูพจน์ ต่างกันด้วย

4.5.1.2 การเปรียบเทียบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษารูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 ทั้งหมด 21 รูป แบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ สรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ จำนวน 12 รูป ได้แก่ “เขา” “มัน” (อ้างถึง นามธรรม) “ตน” “เธอ” “มัน” (อ้างถึง สัตว์/สิ่งของ) “นาง” “ท่าน” “ตนเอง” “ตัวเอง” “ตัว” “มัน” (บุคคล) และ “แก” ดังแสดงในตารางที่ 4.33 และ สรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ จำนวน 9 รูป ได้แก่ “เขา” “ท่าน” “ตัวเอง” “พวกเขา” “มัน” “ตนเอง” “พวกมัน” และ “พวกเธอ” ดังแสดงในตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.33
 แสดงการเปรียบเทียบความถี่และรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์
 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้เป็น ภาษาแม่	ความถี่และรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์												
	เขา	มัน (นาม ธรรม)	ตน	เธอ	มัน (สัตว์/ สิ่งของ)	นาง	ท่าน	ตนเอง	ตัวเอง	ตัว	มัน (บุคคล)	แก	รวม
กูย	53	16	15	14	12	20	0	4	2	1	0	0	137
เขมร	166	7	4	23	5	4	4	0	1	0	2	0	216
อีสาน	131	5	3	53	3	8	7	1	0	0	8	0	219
ไทยกลาง	16	28	19	53	12	0	5	4	4	0	0	1	142
รวม	366	56	41	143	32	32	16	9	7	1	10	1	714

ตารางที่ 4.33 แสดงให้เห็นว่า ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์พบรูปภาษาที่เหมือนกันและรูปภาษาที่แตกต่างกัน จากการศึกษาพบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ พบเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 รูป ได้แก่ “เขา” “มัน” (อ้างถึง นามธรรม) “ตน” “เธอ” และ “มัน” (อ้างถึง สัตว์/สิ่งของ)

รูปภาษาแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่มี 1 รูป ได้แก่ “นาง” แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่เห็นว่า “นาง” เป็นรูปภาษาพื้นฐานที่เหมาะสมในการใช้อ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ที่เป็นผู้หญิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ อาจจะเลือกใช้รูปอื่นแทนที่เห็นว่ามีความเหมาะสมมากกว่า เช่น “เธอ” จึงปรากฏความถี่ในการปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 “เธอ” มากที่สุด และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่เท่านั้น มี 1 รูป ได้แก่ “แก” แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มนี้อาจเห็นว่ารูปภาษา “แก” ไม่เหมาะสมในการนำมาใช้ในงานเขียน ซึ่งเป็นคำที่น่าจะนำมาใช้เป็นภาษาพูดมากกว่า

จากตารางที่ 4.33 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของรูปภาษาแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	296.870 ^a	33	.000
Likelihood Ratio	310.549	33	.000
Linear-by-Linear Association	11.057	1	.001
N of Valid Cases	714		

a. 24 cells (50.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .19.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .000 และแสดงให้เห็นว่า ภาษาแม่ที่พูดต่างกันมีอิทธิพลต่อปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์

ตารางที่ 4.34

แสดงความถี่และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้ เป็นภาษา แม่	ความถี่และรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์									
	เขา	ท่าน	ตัวเอง	พวกเขา	มัน	ตนเอง	พวกเขา	พวกมัน	พวกเธอ	รวม
กูย	80	16	1	0	0	0	0	0	0	97
เขมร	78	12	0	5	4	2	0	0	0	101
อีสาน	37	6	4	13	0	0	0	0	0	60
ไทยกลาง	16	0	0	11	0	0	1	1	1	30
รวม	211	34	5	29	4	2	1	1	1	288

ตารางที่ 4.34 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ใช้รูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์แตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่าสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ที่พบในทั้ง 4 กลุ่มเหมือนกันมี 1 รูป ได้แก่ “เขา” แสดงให้เห็นว่า “เขา” เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์พื้นฐานที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มใช้ในการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ ส่วนรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่ แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่มี 1 รูป ได้แก่ “ท่าน” และสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ที่พบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ แต่ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างพูดภาษา กูย เขมร หรืออีสานเป็นภาษาแม่มี 3 รูป ได้แก่ “พวกเขา” “พวกมัน” และ “พวกเธอ”

จากตารางที่ 4.34 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของรูปภาษาแสดงการอ้างถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	98.931 ^a	24	.000
Likelihood Ratio	90.240	24	.000
Linear-by-Linear Association	36.965	1	.000
N of Valid Cases	288		

a. 26 cells (72.2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .10.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .000 และแสดงให้เห็นว่า ภาษาแม่ที่พูดต่างกันมีอิทธิพลต่อปรากฏรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 พหูพจน์

4.5.2 การเปรียบเทียบรูปภาษาแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

ผลการศึกษาการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม พบการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม แบ่งได้ 5 ประเภท ได้แก่ 1) ชื่อเฉพาะ 2) คำเรียกญาติ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม และ 5) ชื่อตำแหน่ง ดังแสดงในตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35

แสดงการเปรียบเทียบความถี่และรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม
ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้เป็น ภาษาแม่	ประเภทนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม					
	ชื่อเฉพาะ	คำเรียกญาติ	ชื่ออาชีพ	ฉายานาม	ชื่อตำแหน่ง	รวม
กูย	229	239	148	17	2	635
เขมร	354	225	158	25	0	762
อีสาน	156	211	44	24	1	436
ไทยกลาง	457	214	68	14	1	754
รวม	1196	889	418	80	4	2587

จากตารางที่ 4.35 แสดงให้เห็นว่า ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างปรากฏการอ้างถึงด้วยนาม
ทำหน้าที่เป็นสรรพนามแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสาน
และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพ
นามทั้ง 5 ประเภท เหมือนกัน ได้แก่ 1) ชื่อเฉพาะ 2) คำเรียกญาติ 3) ชื่ออาชีพ 4) ฉายานาม
และ 5) ชื่อตำแหน่ง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรพบ 4 ประเภท ได้แก่ 1) ชื่อเฉพาะ 2) คำ
เรียกญาติ 3) ชื่ออาชีพ และ 4) ฉายานาม

จากการศึกษาการอ้างถึงด้วยชื่อเฉพาะพบว่า ปรากฏมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูด
ภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 457 ครั้ง รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็น
ภาษาแม่ ปรากฏ 354 ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ
156 ครั้ง

การอ้างถึงด้วยคำเรียกญาติ พบจำนวนความถี่ที่ใกล้เคียงกัน โดยการอ้างถึงด้วยคำ
เรียกญาติพบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เป็นภาษาแม่ ปรากฏ 239 ครั้ง รองลงมาคือ
กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 225 ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสาน
เป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 211 ครั้ง

การอ้างถึงด้วยชื่ออาชีพ พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่
ปรากฏ 158 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เป็นภาษาแม่ ปรากฏ 148 ครั้ง และกลุ่ม
ตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 44 ครั้ง

การอ้างถึงด้วยชื่อยานาม พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 25 ครั้ง รองลงมาพบจำนวนความถี่ที่ใกล้เคียง คือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 24 ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 14 ครั้ง

การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่ง พบใน 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญก กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสาน และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ การอ้างถึงด้วยชื่อตำแหน่งปรากฏมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญกเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 2 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานและกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างละ 1 ครั้ง

จากตารางที่ 4.35 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญก เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	176.691 ^a	12	.000
Likelihood Ratio	176.420	12	.000
Linear-by-Linear Association	76.153	1	.000
N of Valid Cases	2587		

a. 4 cells (20.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .67.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนามของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .000 และแสดงให้เห็นว่า ภาษาแม่ที่พูดต่างกันมีอิทธิพลต่อการปรากฏรูปภาพแสดงการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม

4.5.3 การเปรียบเทียบการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กวย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษากการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม พบการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนาม 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2) การอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 และพบในตำแหน่งประธานและกรรมของประโยค

4.5.3.1 การเปรียบเทียบการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กวย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษากการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กวย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งประธาน มากกว่าสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ในตำแหน่งกรรม การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36

แสดงการเปรียบเทียบความถี่และการปรากฏสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1
จำแนกตามตำแหน่งการปรากฏของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กวย เขมร อีสาน
หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้เป็น ภาษาแม่	สุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนาม บุรุษที่ 1 ตำแหน่งการปรากฏ		รวม
	ประธาน	กรรม	
กวย	345	7	352
เขมร	167	11	178
อีสาน	178	11	189
ไทยกลาง	204	15	219
รวม	894	44	938

จากตารางที่ 4.36 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญี เขมร อีสาน และไทย กลางเป็นภาษาแม่ปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ใน ตำแหน่งประธานมากที่สุดทั้งหมด 4 กลุ่มตัวอย่าง สุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนาม บุรุษที่ 1 ตำแหน่งประธาน พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญีเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 345 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 204 ครั้ง และกลุ่ม ตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 178 ครั้ง

ส่วนสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ตำแหน่งกรรมพบมากที่สุดใน กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 15 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูด ภาษาเขมรและกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 11 ครั้งเท่ากัน และกลุ่ม ตัวอย่างที่พูดภาษาญีเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 7 ครั้ง

จากตารางที่ 4.36 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาญี เขมร อีสาน หรือไทย กลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของการอ้างถึงด้วยสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.453 ^a	3	.024
Likelihood Ratio	10.594	3	.014
Linear-by-Linear Association	7.444	1	.006
N of Valid Cases	938		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.35.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .024 และแสดงให้เห็นว่า การพูดภาษาแม่ต่างกันมีอิทธิพลต่อการปรากฏสุญญัตถรพนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1

4.5.3.2 การเปรียบเทียบการอ้างถึงด้วยสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ผลการศึกษาคำการอ้างถึงด้วยสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่ พบการอ้างถึงด้วยสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งประธาน มากกว่าสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งกรรม การปรากฏแสดงในตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37

แสดงการเปรียบเทียบความถี่และการปรากฏสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 จำแนกตามตำแหน่งการปรากฏของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือไทยกลางเป็นภาษาแม่

ภาษาที่ใช้เป็นภาษาแม่	สุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งการปรากฏ		รวม
	ประธาน	กรรม	
กูย	379	32	411
เขมร	120	10	130
อีสาน	132	7	139
ไทยกลาง	202	22	224
รวม	833	71	904

จากตารางที่ 4.37 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน และไทยกลางเป็นภาษาแม่ปรากฏการอ้างถึงด้วยสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งประธานมากที่สุดในทั้งหมด 4 กลุ่มตัวอย่าง สุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งประธาน พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เป็นภาษาแม่ ปรากฏ 345 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 202 ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 120 ครั้ง

ส่วนสุญญัตถนามทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ตำแหน่งกรรมพบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เป็นภาษาแม่ ปรากฏ 32 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาไทย

กลางเป็นภาษาแม่ ปรากฏ 22 ครั้ง และกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษาอีสานเป็นภาษาแม่พบน้อยที่สุด ปรากฏ 7 ครั้ง

จากตารางที่ 4.37 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างค่าความถี่ของ สูญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่พูดภาษา กูย เขมร อีสาน หรือ ไทยกลางเป็นภาษาแม่ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ด้วยการหาค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) ในโปรแกรม SPSS ผลการทดสอบปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

การทดสอบค่าไค-สแควร์ของการอ้างถึงด้วยสูญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2.731 ^a	3	.435
Likelihood Ratio	2.855	3	.415
Linear-by-Linear Association	.262	1	.609
N of Valid Cases	904		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10.21.

ผลการทดสอบพบว่า ค่าความถี่การปรากฏสูญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3 ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าไค-สแควร์ (Pearson Chi-Square) เท่ากับ .435 และแสดงให้เห็นว่า การพูดภาษาแม่ต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการปรากฏสูญญสรพนามทำหน้าที่เป็นสรพนามบุรุษที่ 3